

ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร ของเจเนอเรชั่น Z
ในประเทศไทย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2564

สารนิพนธ์

เรื่อง

ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร ของเจเนอเรชั่น Z

ในประเทศไทย

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

9 กันยายน 2564

นางสาวศศิชา อินทวิเชียร
ผู้วิจัย

สุเทพ นิมมสาย,

Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

รองศาสตราจารย์กัญญาภัคส์ ปันจัสสีห์,

Ph.D.

ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

รองศาสตราจารย์วิจิตา รักธรรม,

Ph.D.

คณบดีวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

ภูมิพัฒน์ พงศ์พฤติกุล,

Ph.D.

กรรมการสอบสารนิพนธ์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงของอาจารย์ ดร.สุเทพ นิ่มสาย ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เล่มนี้ ที่ให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะ สละเวลาให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือแก่ผู้ทำวิจัยเป็นอย่างมาก ตั้งแต่เริ่มต้นงานวิจัยจนกระทั่งงานวิจัยลุล่วงไปด้วยดี ตลอดจนรองศาสตราจารย์ ดร.กัญญภัทสส์ ปันจยีสี่ ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ภูมิพัฒน์ พงศ์พฤติกุล กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่สละเวลาอันมีค่ามาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่านที่สละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับงานวิจัยนี้ รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ไม่ได้กล่าวชื่อนามไว้ ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา สำหรับความห่วงใย การสนับสนุนต่าง ๆ ขอบคุณกำลังใจจากครอบครัวที่เป็นแรงใจสำคัญยิ่งทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี อีกทั้งเพื่อน ๆ กัลยาณมิตรทั้งหลาย ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลืออีกมากที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวชื่อนามได้หมด ที่ได้เต็มใจช่วยเหลือเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณและขอบคุณไว้ในโอกาสนี้

ศศิชา อินทวิเชียร

ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร ของเจนเอเรชั่น Z ในประเทศไทย

A STUDY OF GENERATION Z INTENT TOWARDS AGRICULTURAL ENTREPRENEURSHIP

นางสาวศศิชา อินทวิเชียร 6250368

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: สุเทพ นิ่มสาย, Ph.D., รองศาสตราจารย์กัญญาภัสส์ ปันจัยสิทธิ์, Ph.D., ภูมิพัฒน์ พงศ์พฤตกุล, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเอเรชั่น Z ในประเทศไทย 2) ศึกษาความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเอเรชั่น Z ในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในกลุ่ม เจนเอเรชั่น Z (อายุ 18-20 ปี) ซึ่งกำลังศึกษาระดับชั้นอุดมศึกษา จำนวน 400 คน จากผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรสังเกตด้านบรรทัดฐานทางสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านโอกาส ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ด้านความสามารถของตน ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ และด้านความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น พบว่า ด้านความสามารถของตน, สมมติฐานด้านโอกาส, สมมติฐานด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ และด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการเป็นตัวแปรตรงที่มีอิทธิพล และส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจนเอเรชั่น Z ประเทศไทย ส่วนตัวแปรด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการและด้านบรรทัดฐานทางสังคมมีอิทธิพลไม่มีอิทธิพล และส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจนเอเรชั่น Z ประเทศไทย

คำสำคัญ : เจนเอเรชั่น Z / ผู้ประกอบการภาคการเกษตร/ ความตั้งใจ

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย	4
1.3 ขอบเขตการศึกษา	4
1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร	4
1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา	4
1.4 กรอบแนวคิดและแนวทางการศึกษา	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ผู้ประกอบการภาคการเกษตรและเจเนอเรชันซี (Generation Z)	7
2.1.1 สถานการณ์ภาคการเกษตรในประเทศไทย	7
2.1.2 ผู้ประกอบการภาคการเกษตร	9
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ	11
2.2.1 ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ	11
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
2.3.1 ประเด็นความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของเจเนอเรชัน Z	13
2.3.2 ประเด็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชัน Z	13
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	18
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	18
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
3.3	วิธีการสุ่มตัวอย่าง	20
3.4	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
3.4.1	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	21
3.5	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	22
3.6	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23
3.7	สมมติฐานในการวิจัย	25
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
4.1	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม	28
4.2	ตอนที่ 2 การตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ด้วยแบบเชิงโครงสร้าง	31
4.3	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของโมเดลการวัด (Measurement Model) ของแต่ละตัวแปรแฝง (Latent Variable)	33
4.4	ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ และการทดสอบสมมติฐานโมเดลเชิงสาเหตุอิทธิพลของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเอเรชั่น Z ในประเทศไทย	38
4.5	ผลการทดสอบสมมติฐาน	42
บทที่ 5	สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	45
5.1	สรุปผลการวิจัย	46
5.1.1	ข้อมูลทั่วไป	46
5.1.2	ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์	46
5.1.3	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเอเรชั่น Z	47
5.2	อภิปรายผลการวิจัย	47
5.2.1	แบบจำลองความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเอเรชั่น Z ประเทศไทย	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2.2 ประเด็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ภาคการเกษตรของเจนเนอร์ชั่น Z	48
5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย	49
5.4 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	50
5.4.1 ข้อเสนอแนะด้านการดำเนินงาน	50
5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	50
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	55
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	56
ประวัติผู้วิจัย	61

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
2.1	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
3.1	สรุปความเชื่อมโยงของคำถามงานวิจัย วัตถุประสงค์ แนวทางการออกแบบงานวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นตารางสรุปความเชื่อมโยงของคำถามงานวิจัย อธิบายคำถามงานวิจัยเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์งานวิจัยเพื่อออกแบบระเบียบวิธีวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสมกับงานวิจัยนี้	19
3.2	การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในแต่ละตัวแปร	22
3.3	แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้ในการกำหนดตัวแปร	24
3.4	การตรวจแบบความสอดคล้องของตัวแบบโดยใช้ค่า Chi-square (χ^2)	24
4.1	สัญลักษณ์ทางสถิติและความหมายของสัญลักษณ์ค่าสถิติ	26
4.2	รายละเอียดของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์	28
4.3	ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (n = 400)	28
4.4	ค่าสถิติพรรณนาลักษณะของตัวแปร	31
4.5	ค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 7 องค์ประกอบของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเอเรชั่น Z ในประเทศไทย	34
4.6	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเอเรชั่น Z ในประเทศไทย	36
4.7	ดัชนีความสอดคล้องของโมเดลสมการ โครงสร้างที่ได้รับการปรับโมเดลเชิงสาเหตุอิทธิพลของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเอเรชั่น Z ในประเทศไทย	40
4.8	อิทธิพลทางตรง และอิทธิพลรวมของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเอเรชั่น Z ในประเทศไทย	41
4.9	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	43

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1.1 GDP growth (%)	2
1.2 ประยุกต์จากทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The theory of planned behavior: TBP)	5
2.1 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ 5 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2557 – 2561 (หน่วย: ล้านบาท)	8
2.2 ประเภทการเกษตรและส่วนแบ่งตลาดปี พ.ศ. 2561	8
2.3 ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The theory of planned behavior: TBP)	12
3.1 โครงสร้าง (structural equation model: SEM) ตามสมมติฐานตามกรอบแนวคิด	23
4.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)	35
4.2 โมเดลสมการ โครงสร้างที่ได้รับการปรับโมเดลเชิงสาเหตุอิทธิพลของความตั้งใจ ที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย	39

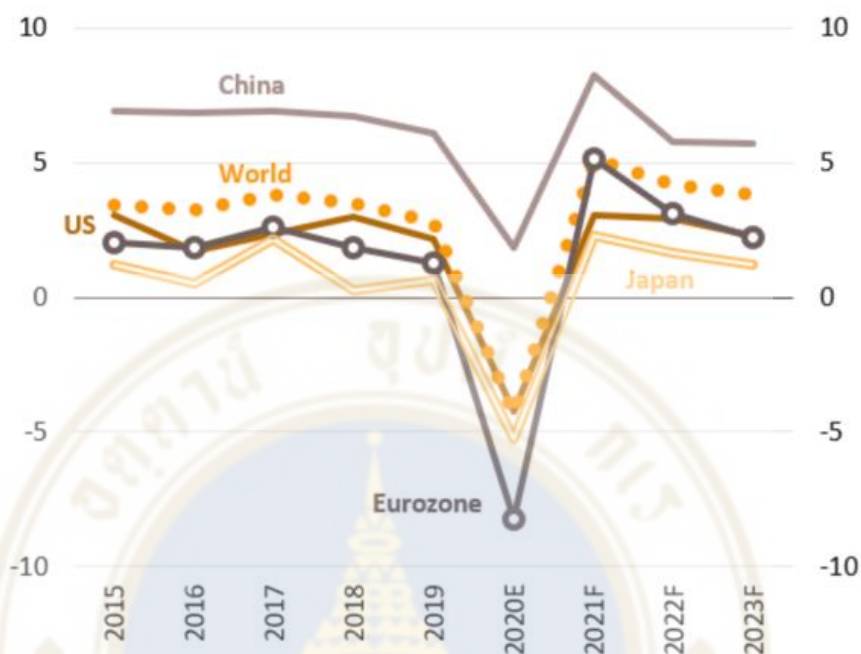
บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะแสวงหาโอกาสใหม่ๆ และมีความพร้อมในการดำเนินงาน (Bygrave & Hofer, 1991) (Shane & Venkataraman, 2000) เพื่อนำกระบวนการเชิงเศรษฐศาสตร์สร้างผลกำไรจากทรัพยากรให้เกิดคุณค่าและเอกลักษณ์ของสินค้าและบริการ (Swedberg, 2007) ซึ่งผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีคุณลักษณะ มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน (Autonomy) ความมีนวัตกรรม (Innovativeness) การทำงานเชิงรุก (Proactiveness) ความมุ่งมั่นในการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness) และการยอมรับความเสี่ยง (Dess and Lumpkin, 2005) บทบาทของผู้ประกอบการมีความสำคัญและท้าทายต่อแนวโน้มธุรกิจและอุตสาหกรรมไทย เป็นอย่างมากตามการฟื้นตัวอย่างช้าๆ ของประเทศเศรษฐกิจหลัก ในช่วงปี พ.ศ. 2564 – 2566 (วิจัยกรุงศรี, 2564) ดังภาพที่ 1-1 ซึ่งเศรษฐกิจโลกในระยะ 3 ปีข้างหน้ามีแนวโน้มกลับมาขยายตัวเฉลี่ย 4.4% ต่อปี โดยจะฟื้นตัวจากภาวะถดถอยรุนแรงที่สุดในรอบหลายทศวรรษในปี 2563 โดยผลจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 รวมถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ การพัฒนาวัคซีนป้องกันและรักษาโรค COVID-19 นอกจากนี้ภายใต้การบริหารของประธานาธิบดีสหรัฐฯ คนใหม่คาดว่าจะไม่มีมาตรการกีดกันทางการค้าเพิ่มเติมจนเป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและการค้าโลก ในขณะที่ประเทศไทยเศรษฐกิจไทยคาดว่าจะขยายตัวเฉลี่ย 3.4% ต่อปี (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) (วิจัยกรุงศรี, 2564) โดยมีปัจจัยสนับสนุนรูปแบบการประกอบธุรกิจและพฤติกรรมผู้บริโภคที่ปรับตัวได้มากขึ้น อาทิ การใช้จ่ายออนไลน์ การทำงานจากบ้าน (Work from home) การเริ่มผ่อนปรนการเดินทางเข้าประเทศ สำหรับนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม อาทิ กองถ่ายภาพยนตร์ ผู้มาเข้าร่วมงานแสดงสินค้า กลุ่มผู้มีกำลังซื้อสูง และกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติแบบพิเศษ (Special Tourist Visa: STV) ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทยอยฟื้นตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จะเหนี่ยวนำให้เกิดการลงทุนทั้งภาคการผลิต เช่น ยานยนต์และชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์ ดิจิทัล และการแพทย์ รวมถึงภาคเศรษฐกิจอื่น ได้แก่ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ค่าปลีก ก่อสร้างและการเกษตร การฟื้นตัวเศรษฐกิจ

หลัก เศรษฐกิจภายในประเทศและมาตรการต่างจึงเป็นกลไกในการสนับสนุนและขับเคลื่อนให้ผู้ประกอบการเพิ่มระดับความสามารถในการแข่งขัน

ภาพที่ 1.1 GDP growth (%)

ที่มา: IMF World Economic Outlook (October, 2020) (วิจัยกรุงศรี, 2564)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร(2564) เปิดเผยว่าแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วง 1.3–2.3% โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตร (2564) มีส่วนส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด ให้บริการทางการเกษตร และผลิตปัจจัยทางการเกษตรเพื่อสนับสนุนและจำหน่ายแก่เกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและวิจัยด้านการส่งเสริมการเกษตร และบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วนเพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรหรือผู้ประกอบการภาคการเกษตรมีรายได้เพิ่มขึ้น เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร สินค้าเกษตรแปรรูป สินค้าเกษตรจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) ในขณะที่เทคโนโลยีสมัยใหม่กำลังเข้ามาพลิกโฉมภาคอุตสาหกรรมการเกษตร เช่น The Internet of Things (IoT): IoT devices มีบทบาทในการเชื่อมโยงข้อมูลของอุปกรณ์ในชีวิตประจำวันผ่านระบบ Sensors ที่ฝังตัวในทุกอย่าง เช่น การตรวจอาการสัตว์ในฟาร์ม (Biochip transponder) เซนเซอร์วัดอุณหภูมิในโรงเรือน/เพาะชำ/เพาะเลี้ยง

การใช้โดรนเพื่อพ่นยากำจัดวัชพืชหรือใส่ปุ๋ย การตรวจสอบการซื้อขายและกระบวนการย้อนกลับในสินค้าเกษตรที่สร้างความสมมาตรของข้อมูล (Systematic information) ในห่วงโซ่อุปทานที่มีผลให้ต้นทุนสินค้าเกษตรลดลงด้วย Blockchain หรือนวัตกรรม Cultured meat / Plant-based meat ซึ่งเป็นการผลิตเนื้อสัตว์จากสเต็มเซลล์ของสัตว์ต้นแบบทั้งเนื้อวัว ไก่ หมู และปลาทูน่า โดยเนื้อสัตว์มีรูปลักษณะเนื้อสัมผัส และรสชาติเหมือนเนื้อจริง เหล่านี้มีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพ มีมาตรฐานสูง ปราศจากสารปฏิชีวนะและฮอร์โมนตกค้าง ได้คุณค่าสารอาหารครบถ้วน ช่วยลดความเสี่ยงจากการบริโภคเนื้อสัตว์จริงและการขาดแคลนอาหารกรณีเกิดโรคระบาดในสัตว์หรือภัยธรรมชาติ รวมถึงช่วยตอบโจทย์ในหมู่ผู้บริโภคกลุ่มคนรักสุขภาพ (Healthy lifestyle) และกลุ่มผู้สูงอายุ (Aging society) ที่กำลังเพิ่มจำนวนมากขึ้นอีกด้วย (วิจัยกรุงศรี, 2564) ด้านปัจจัยการผลิตซึ่งเป็นปัญหาในภาคการเกษตรพบว่า ผู้ประกอบการเกษตรไม่มีความพร้อมในเรื่องของเครื่องมือ เครื่องจักรหรือเทคโนโลยีในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร ด้านอุปสงค์ ผู้ประกอบการขาดความรู้ในการเข้าถึงช่องทางการตลาด และกลไกการขายผ่านพ่อค้าคนกลางยังมีอยู่มาก งานวิจัยภาคการเกษตรยังไม่ตรงกับความต้องการของธุรกิจ โครงสร้างการแข่งขันที่ยังเป็นจุดอ่อนเพราะผู้ประกอบการยังไม่มีทักษะในการบริหารจัดการและมีความเข้าใจความต้องการของตลาด

การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจภายในประเทศไทยโดยรวมในปี 2564 มีแนวโน้มขยายตัว จากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่ช่วยสนับสนุนให้มีการบริโภคสินค้าและบริการมากขึ้น ส่งผลให้ ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลงและปัญหาภาคการเกษตรที่กล่าวข้างต้นนำมาสู่ความท้าทายของผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ ในอนาคต โดยเฉพาะเจเนอเรชัน Z ที่เป็นทั้งผู้บริโภคและผู้ผลิตในอนาคต เจเนอเรชันซี (Generation Z หรือ Gen Z) คือ กลุ่มคนที่เกิดตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 เป็นต้นไป เป็นคนรุ่นที่เกิดมาพร้อมกับเทคโนโลยีเติบโตพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เรียนรู้ได้เร็ว และกลุ่มเจเนอเรชันซียังเป็นกลุ่มที่ชอบการแข่งขัน เป็นนักสร้างแรงบันดาลใจ (Sherman & Morley, 2015) จึงนำมาสู่งานวิจัยความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชันซี โดยมุ่งศึกษากลุ่มนักศึกษา เนื่องจากสถาบันศึกษามีส่วนบ่มเพาะบัณฑิตให้มีทักษะและความรู้ในการประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษา (สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2558) งานวิจัยนี้ศึกษาความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชันซี ในประเทศไทยและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชัน Z ในประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร

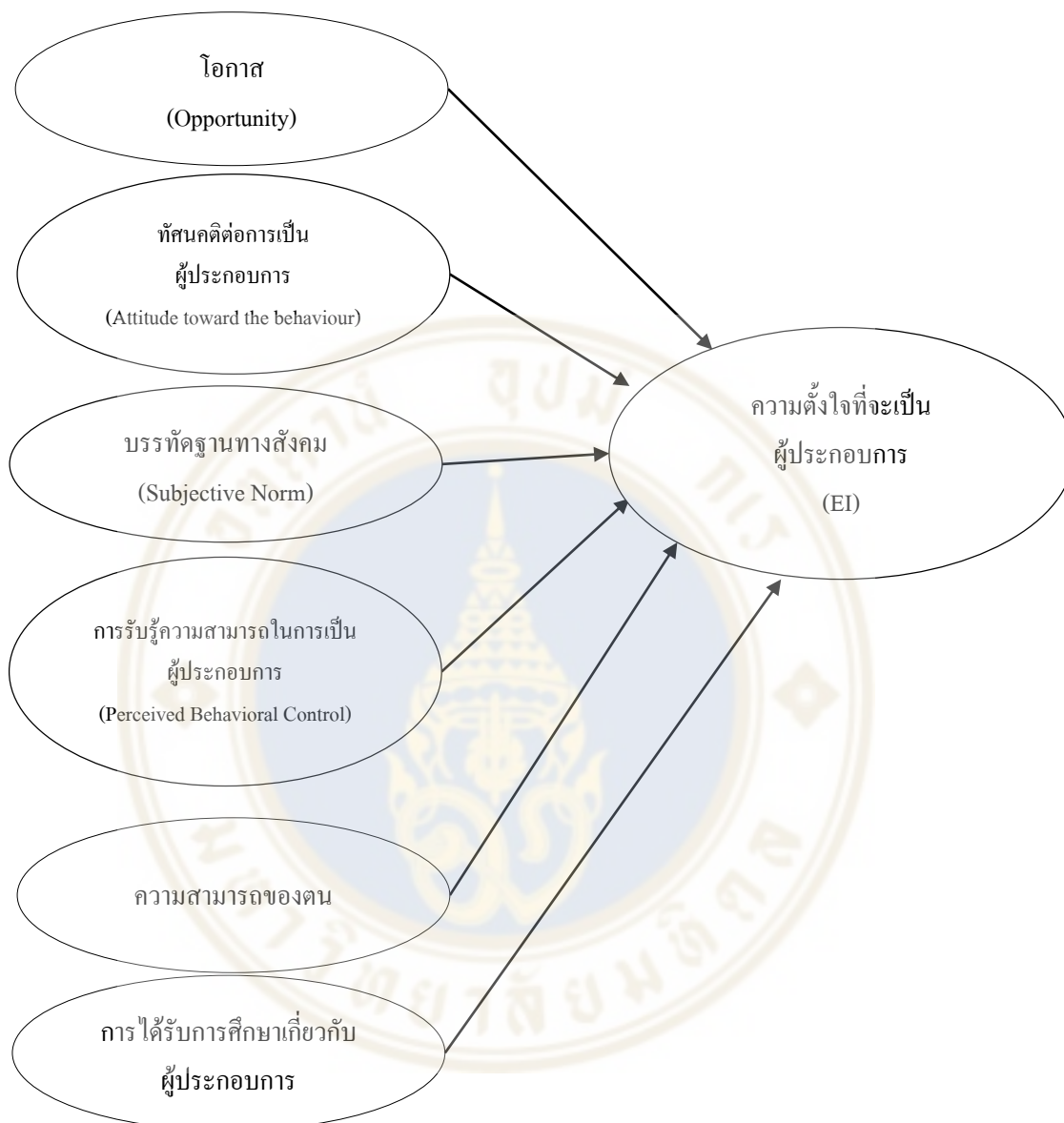
กลุ่มประชากรเป้าหมายคือ เจนเนอเรชั่น Z อายุ 18-20 ปีซึ่งกำลังศึกษาระดับชั้นอุดมศึกษา การวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้หลักการของความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการคัดเลือกแบบตามสะดวก (Convenience Selection) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างที่พบบ่อย จำนวน 400 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย พบว่ามีตัวแปรอิสระที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย ได้แก่ ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm: SN) และการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (Perceived behavioural control: PBC)

1.4 กรอบแนวคิดและแนวทางการศึกษา

ภาพที่ 1.2 ประยุกต์จากทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The theory of planned behavior: TBP)

ที่มา: Ajzen (1991)

ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intention: EI) ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm: SN) และการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (Perceived behavioural control: PBC) ซึ่งปัจจัยทั้งสามมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (EI) โดยประยุกต์จากทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen เป็นผู้อธิบายทฤษฎีดังกล่าวไว้ ปัจจัยทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude

Toward the Behavior) มีอิทธิพลทางบวกต่อบรรทัดฐานทางสังคม (SN) และ บรรทัดฐานทางสังคม (SN) มีอิทธิพลทางบวกต่อการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (Perceived behavioural control: PBC) และทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) อาจส่งผลทางอ้อมต่อการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (Perceived behavioural control: PBC) ทั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า มีตัวแปร ความสามารถตนเอง (Self Efficacy Education) โอกาส (Opportunity) และการได้รับการศึกษาเกี่ยวผู้ประกอบการเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการเช่นกันและตั้งสมมติฐานไว้ในบทที่ 3

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z อีกทั้งยังทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร ได้แก่ ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm: SN) และการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (Perceived behavioural control: PBC)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอเรชัน Z ในประเทศไทย ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

- 2.1 ผู้ประกอบการภาคการเกษตรและเจนเนอเรชันซี (Generation Z)
- 2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ผู้ประกอบการภาคการเกษตรและเจนเนอเรชันซี (Generation Z)

2.1.1 สถานการณ์ภาคการเกษตรในประเทศไทย

สถานการณ์อุตสาหกรรมการเกษตรในประเทศไทยมีมูลค่าทางเศรษฐกิจการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 8 ของมูลค่าเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย โดยในพ.ศ. 2561 ประเทศไทยมี GDP ของภาคอุตสาหกรรมการเกษตรเติบโตจากพ.ศ 2558 มีมูลค่า 1.22 ล้านล้านบาทหรือคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ประมาณร้อยละ 2.1 โดยรายการสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด 5 อันดับ ในปี พ.ศ. 2561 ได้แก่ ข้าว ยางพารา เนื้อไก่ มันสำปะหลังและผลไม้ ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82.59 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2561)ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด สินค้าการเกษตรมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่สินค้าการเกษตรที่ประเทศไทยส่งออกเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มไม่มากอีกทั้งเกษตรกรส่วนมากเป็นผู้สูงอายุซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนมากขึ้น ผู้ประกอบการ SME ที่มีรูปแบบการบริหารจัดการอย่างครบวงจรยังมีจำนวนน้อย ดังภาพที่ 2.1

รายการ	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
1. ข้าว	174,852	155,912	154,690	175,161	182,082
2. ยางพารา (แผ่น / แท่ง / น້ายางเข้มข้น)	193,755	170,421	155,781	204,556	147,343
3. โกโก้ (สด / แช่เย็น / แช่แข็ง / แปรรูปขัณฑ์)	73,965	81,190	89,113	96,025	100,398
4. ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	114,611	117,415	103,260	95,545	99,798
5. ผลไม้ (สด / แช่เย็น / แช่แข็ง / แท่ง)	40,725	44,635	54,492	76,700	85,182
อื่น ๆ	121,190	110,187	125,651	129,096	129,630
รวม	719,099	679,761	682,988	777,084	744,433

ภาพที่ 2.1 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ 5 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2557 – 2561
(หน่วย: ล้านบาท)

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากรและการวิเคราะห์ของทีปรีกษา (2564)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรรายงานการเกษตรของประเทศไทย (2561) สามารถแบ่งออกเป็น 5 สาขาหลัก ได้แก่ สาขาพืช สาขาประมง สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ เรียงตามสัดส่วนทางการตลาดในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งการเกษตรในสาขาพืช มีส่วนแบ่งการตลาดสูงสุด ถึงร้อยละ 68 ของมูลค่าทางการเกษตรทั้งหมด เศรษฐกิจการเกษตรปี พ.ศ. 2561 และแนวโน้มปี พ.ศ. 2562 ระบุว่า ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรในปี พ.ศ. 2561 มีการขยายตัวร้อยละ 4.6 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2560 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 5.4 ร้อยละ 1.9 ร้อยละ 4.0 และร้อยละ 2.0 ตามลำดับ ส่วนสาขาประมง เป็นสาขาเดียวที่มีการปรับตัวลดลง โดยหดตัว ในอัตราร้อยละ 1.0 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ประเภทการเกษตรและส่วนแบ่งตลาดปี พ.ศ. 2561

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2561)

2.1.2 ผู้ประกอบการภาคการเกษตร

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเกษตรกรและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการเกษตรของไทย ผ่านข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและสำมะโนเกษตรกรที่มีข้อมูลถึงปี พ.ศ. 2560 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2561) พบว่า ในประเทศไทยมีเกษตรกรหรือผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการเกษตรทั้งหมดประมาณ 12.4 ล้านราย หากพิจารณาด้วยเกณฑ์ทางด้านอายุจะเห็นว่าเกษตรกรส่วนมากอยู่ในช่วงอายุ 46-60 ปีและเกษตรกรในช่วงอายุนี้นี้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและสำมะโนการเกษตรระบุว่า สัดส่วนของเกษตรกรสูงอายุที่มีอายุ 46-60 ปี ในปี พ.ศ. 2560 สูงถึงร้อยละ 46.4 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2546 (ร้อยละ 39) ในขณะที่แรงงานเกษตรกรที่อายุน้อย (ช่วงอายุ 15-45 ปี) กลับมีแนวโน้มลดลงจากเดิมที่มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 48 ในปี พ.ศ. 2546 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 20.6 ในปี พ.ศ. 2560 จากข้อมูลดังกล่าวนี้ทำให้สามารถสรุปได้ว่าจำนวนเกษตรกรของไทยกำลังเข้าสู่ภาวะที่มีแรงงานสูงอายุเป็นส่วนมาก ทั้งนี้หากพิจารณาเฉพาะในส่วนของผู้ประกอบการ SME ในภาคธุรกิจเกษตร ตามรายงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) พบว่า จำนวน SME ในภาคธุรกิจเกษตรของไทยในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวนทั้งหมด 46,217 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.50 ของจำนวน SME ทั้งประเทศ โดยมีอัตราการขยายตัวจากปีพ.ศ. 2560 คิดเป็นร้อยละ 0.79 เท่านั้น ส่วนข้อมูลการจ้างงานในกลุ่ม SME ภาคธุรกิจเกษตรมีทั้งหมด 66,205 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.47 ของการจ้างงานในกลุ่ม SME ทั้งประเทศ โดยมีอัตราการขยายตัวจากปีพ.ศ. 2560 คิดเป็นร้อยละ 5.06 ถึงแม้ว่าผู้ประกอบการ SME ในธุรกิจเกษตรจะมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ประกอบการในธุรกิจอื่น แต่การสนับสนุนผู้ประกอบการในธุรกิจเกษตรเป็นการพัฒนาพื้นฐานของอุตสาหกรรมเกษตรซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำวัตถุดิบทางการเกษตรไปเชื่อมโยงและต่อยอดสู่อุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจได้อีกทางหนึ่ง

2.1.2.1 การพัฒนาผู้ประกอบการ SME ในอุตสาหกรรมการเกษตร

ตามแนวความคิดการขับเคลื่อนประเทศผ่านนโยบายประเทศไทย 4.0 พบว่าผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการเกษตรรวมไปถึงกลุ่มเกษตรกรของไทยมีอยู่ 4 ประเภทหลัก (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2561) ดังนี้

- เกษตรกร 1.0 หรือเกษตรกรแบบดั้งเดิม (Traditional) เป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีแนวทางการดำเนินงานแบบดั้งเดิมคือใช้แรงงานเป็นหลักไม่ได้มีการใช้เครื่องมือเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีเพื่อทุนแรงมากนัก นอกจากนี้ก็ยังมีพื้นที่เพาะปลูกจำกัดทำให้ผลิตสินค้าได้ในปริมาณไม่มากนัก มักเน้นการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ทำให้ยังต้องดิ้นรนกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ น้ำ และราคาพืชผลอยู่

- เกษตรกร 2.0 หรือเกษตรกรที่มีการใช้เครื่องจักรเบา (Light Machinery) เป็นกลุ่มเกษตรกรที่เริ่มตั้งตัวได้ และมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการ และข้อจำกัดในปัจจุบันมากขึ้น มีการนำเครื่องจักรเบามาใช้แทนแรงงานบ้างบางส่วน และมีการวางระบบพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ระบบ การกระจายน้ำ เป็นต้น

- เกษตรกร 3.0 หรือเกษตรกรที่มีการใช้เครื่องจักรหนัก (Heavy Machinery) เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ใช้ เครื่องจักรขนาดใหญ่และราคาสูง ดังนั้น จึงมักเป็นเกษตรกรที่มีทุนและขนาดของธุรกิจที่ใหญ่ในระดับหนึ่ง โดยส่วนมากมักเป็นเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกันในปริมาณมาก

- เกษตรกร 4.0 หรือเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีศักยภาพสูงสุด มีการใช้องค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเพาะปลูก มีการวางแผนงานเพื่อบริหารจัดการภายใน รวมไปถึงการมีทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ คือ สามารถทำการตลาดและการขายอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้เกษตรกรกลุ่มนี้ยังมีการสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย เพื่อพัฒนา ผลิตภาพและควบคุมการผลิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์การเกษตรได้อย่างเหมาะสม

จากข้อมูลทั้งหมดข้างต้น จึงได้กำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการภาคการเกษตรไปสู่ การเป็น “ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรยุคใหม่” ที่มีการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาสนับสนุนการ ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าการเกษตร ควบคู่ไปกับการมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการ และการบริหารการเงิน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐจึงสร้างร่วมมือกัน ในการเร่งพัฒนาให้เกษตรกรหรือผู้ประกอบการภาคเกษตรในกลุ่มอื่น ๆ ปรับตัวไปสู่การเป็น Smart Farmer เพื่อที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และส่งเสริมให้อุตสาหกรรมการเกษตรของไทยเติบโตอย่างยั่งยืนได้ในระยะยาว ทั้งนี้ประเทศไทยมีการจัดทำนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมกลุ่มอุตสาหกรรม การเกษตร โดยความพยายามของหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับนโยบายของประเทศและนโยบายของกระทรวงหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยในระดับประเทศมีแผนยุทธศาสตร์หรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและเกี่ยวเนื่องทั้งหมด 4 แผนด้วยกัน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) แผนปฏิรูปประเทศ 11 ด้าน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และนโยบายประเทศไทย 4.0 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2561)

2.1.2.2 เจเนอเรชันซี (Generation Z)

กลุ่มเจเนอเรชัน Z (Generation Z) คือ กลุ่มคนที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยี ชอบสื่อสารผ่านข้อความบนหน้าจอมือถือหรือคอมพิวเตอร์แทนการพูด (Cross-Bystrom, 2010; Hatthasak, 2006) การเรียนของเจเนอเรชันซีสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาในทุกสถานที่ ให้ความสนใจกับทักษะเฉพาะด้าน (Renfro, 2012) ซึ่งลักษณะการทำงานของเจเนอเรชันซีสามารถทำงานได้หลากหลาย (Addor, 2011; Adecco Group, 2015; Ozkan & Solmaz, 2015) Staffbase (2020) อธิบายว่า 84% ของคนเจเนอเรชัน Z พร้อมทั้งจะทำงานหนักกับบริษัทที่มีความน่าเชื่อถือและมีระบบการเงินของบริษัทที่ดี โบนัสเป็นแรงจูงใจในการทำงาน การสร้างปฏิสัมพันธ์เจเนอเรชัน Z เน้นการการพูดคุย

ผู้วิจัยกล่าวสรุปได้ว่า กลุ่มเจเนอเรชัน Z (Generation Z) คือ กลุ่มคนที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยี มีทัศนคติเรียนรู้เฉพาะด้านได้ทุกที่และทุกเวลา ในขณะที่ภาคการเกษตรในประเทศไทยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจภายในประเทศไทยโดยรวมในปี 2564 เทคโนโลยีและนวัตกรรมจึงนำมาสู่การศึกษาความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรในเจเนอเรชันซี

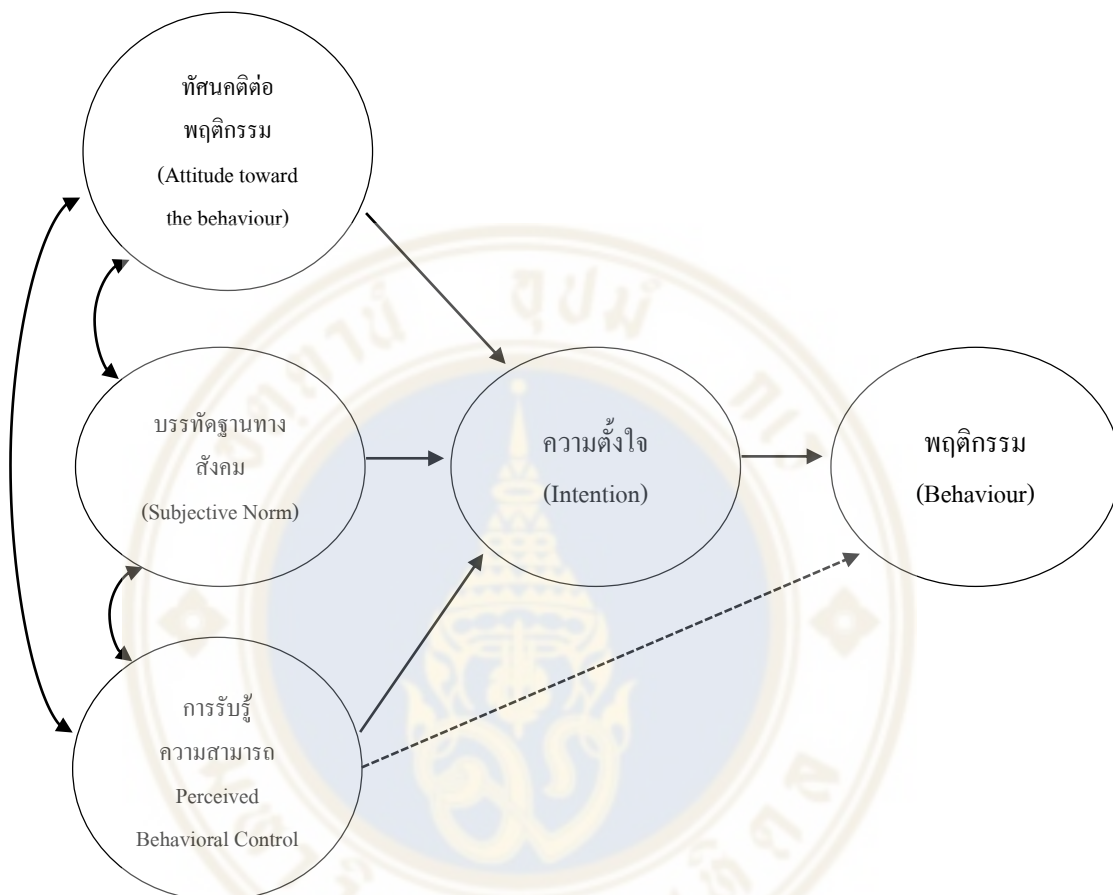
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

2.2.1 ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intention: EI) หมายถึง สมรรถนะส่วนบุคคลที่มีความเต็มใจและมีเจตนาสมัครใจในการเป็นผู้ประกอบการซึ่งความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการสามารถอธิบายและทำนายได้ด้วยแบบจำลองทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The theory of planned behavior: TBP) พัฒนาโดย Ajzen (1991) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the behavior) บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective Norm) และการรับรู้ความสามารถ (Perceived Behavioral Control) ซึ่งการศึกษาของ Sommer (2011) พิสูจน์ให้เห็นว่า TBP สามารถใช้ในการวิเคราะห์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ และ Van Gelderen และคณะ (2008) อธิบายว่า ความตั้งใจของผู้ประกอบการ TPB เป็นผลมาจากทัศนคติ การรับรู้ และบรรทัดฐาน ทั้งนี้ TPB เป็นทฤษฎีที่สามารถอธิบายว่าความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการเป็นผลมาจากทัศนคติ การรับรู้ การควบคุมพฤติกรรมและบรรทัดฐาน ซึ่ง Zampetakis et al. (2013) และ Devi (2015) อธิบายว่า ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the behavior) เป็นตัวแปรสำคัญต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในภาคเกษตรเช่นเดียวกับ Ahmad (2014) อธิบายว่า

ทัศนคติเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดและมีผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัย Utara Malaysia ดังนั้นทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The theory of planned behavior: TBP) จึงสามารถนำมาเป็นพื้นฐานในงานวิจัยความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยอธิบายได้ภาพที่ 2.1 ดังนี้

ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (The theory of planned behavior: TBP)
ที่มา: Ajzen (1991)

ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) คือ การประเมินระดับความรู้สึกว่าตนชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบในความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm: SN) คือ การรับรู้ถึงแรงกดดันจากสังคมต่อการเป็นหรือไม่เป็นผู้ประกอบการ

การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (Perceived behavioural control: PBC) คือ การรับรู้ว่าการเป็นผู้ประกอบการมีระดับความยากหรือง่าย โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์และอุปสรรคที่ผ่านมา

ผู้วิจัยกล่าวสรุปว่า ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intention: EI) ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ทศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm: SN) และการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (Perceived behavioural control: PBC) ซึ่งทั้งปัจจัยทั้งสามมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (EI) ทั้งนี้ ปัจจัยทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) มีอิทธิพลทางบวกต่อบรรทัดฐานทางสังคม (SN) และ บรรทัดฐานทางสังคม (SN) มีอิทธิพลทางบวกต่อการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (Perceived behavioural control: PBC) และทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) อาจส่งผลทางอ้อมต่อการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (Perceived behavioural control: PBC)

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 ประเด็นความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของเจเนอเรชัน Z

ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการสามารถทำนายด้วยแบบจำลองทฤษฎี Theory of Planned Behavior (TPB) ซึ่งพัฒนาโดย Ajzen (1991) แบบจำลองนี้มีนักวิจัยหลายท่านใช้ในงานวิจัย เช่น งานวิจัยความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศไนจีเรียพบว่า แบบจำลองของทฤษฎี Theory of Planned Behavior (TPB) สามารถเป็นกรอบในการศึกษาและตรวจสอบความตั้งใจของผู้ประกอบการ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบบจำลองสมการโครงสร้าง ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ทศนคติของผู้ประกอบการ บรรทัดฐาน เป็นตัวทำนายที่สำคัญของ EI (Muhammad et al., 2015; Aliyu, Bauchi, & Ahmed, 2015; Utami, 2017; Kabir, Haque, & Sarwar, 2017; Zampetakis, Anagnosti, & Rozakis, 2013; Abedelrahim, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับ Raza, Qazi, & Shah (2018) นำแบบจำลอง TPB โดยมีปัจจัย บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm) โอกาส (opportunity) ทศนคติ (attitude), การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (perceived behavioural control) ซึ่งวิเคราะห์สมการโครงสร้างพบว่าตัวแปรข้างต้นมีอิทธิพลเชิงบวกต่อนักศึกษามหาวิทยาลัย

2.3.2 ประเด็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชัน Z

Masoomi, Zamani, Bazrafkan, and Reza (2016) พบผลการศึกษานักเรียนจำนวน 46 เปรอร์เซ็นต์ที่กำลังศึกษาภาคการเกษตรในมหาวิทยาลัยชีราซ ประเทศอิหร่าน ตัดสินใจทำงานในภาคการเกษตร ซึ่งงานวิจัยนี้สามารถระบุได้ว่าปัจจัยบรรทัดฐานทางสังคม การรับรู้ความสามารถและทัศนคติในการเป็นผู้ประกอบการมีผลกระทบเชิงบวกต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการซึ่งนักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานมีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าเมื่อเทียบกับนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์การทำงานซึ่งสอดคล้องกับ Barani et al.'s (2009), Rahmanian koushkaki et al. (2011) และ Franke and Luthje (2004) ทั้งนี้ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างเกรดเฉลี่ยและความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยนักเรียนที่มีความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการสูงมีเกรดเฉลี่ยที่ต่ำ คำแนะนำจากผลการศึกษาคควรมีหลักสูตรผู้ประกอบการภาคการเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการศึกษา ขณะที่ Raza, Qazi, and Nida Shah (2018) นำแบบจำลอง TPB ศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาบริหารธุรกิจพบว่า บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm) โอกาส (opportunity) ทัศนคติ (attitude), การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (perceived behavioural control) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (EI) ในขณะที่ Novanda, Burhanuddin and Priyatna (2017) ศึกษาความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนภาคการเกษตร นำไปสู่โครงการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ (Program Penumbuhan Wirausaha Muda Pertanian, PWMP 2016) พบว่า ปัจจัย บรรทัดฐานทางสังคม และทัศนคติมีอิทธิพลต่อ ผู้ประกอบการในภาคเกษตร ในขณะที่การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมไม่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจของผู้ประกอบการในภาคเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับ Zampetakis, Anagnosti, and Rozakis (2013) พบผลการศึกษาว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีผลกระทบเชิงลบต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการซึ่งนักเรียนเชื่อว่าตนไม่สามารถเริ่มต้นธุรกิจได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษางานวิจัยนี้มี 2 ประเด็นศึกษาได้แก่ 1) ประเด็นความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการซึ่งผู้วิจัยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 7 ท่าน 2) ประเด็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอร์ชั่น Z พบผู้วิจัยจำนวน 7 ท่าน ดังตารางสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตารางที่ 2.1 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชื่อผู้แต่ง	วิธีการดำเนินการวิจัย	กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย	ตัวแปรที่ใช้สำหรับการวิจัย	ผลการศึกษาที่ได้
Muhammad and Selim Ahmed (2015).	การวิจัยเชิงปริมาณ Confirmatory Factor Analysis (CFA) Structural Equation Modeling (SEM)	การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย	แบบสอบถาม	ตัวแปรตาม: EI = Entrepreneurial Intention ตัวแปรต้น:ทัศนคติส่วนบุคคล PA = Personal Attitude; บรรทัดฐานทางสังคม SN = Subjective Norm; การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม PBC = Perceived Behavioural Control	ทัศนคติส่วนบุคคล PA = Personal Attitude; บรรทัดฐานทางสังคม SN = Subjective Norm; การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม PBC = Perceived Behavioural Control เป็นตัวทำนายที่สำคัญของความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ (EI) ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยไนจีเรีย
Raza, Qazi, and Shah (2018)	การวิจัยเชิงปริมาณ PLS-SEM	การสุ่มตัวอย่างแบบ convenience sampling approach	แบบสอบถาม	ตัวแปรตาม: EI = Entrepreneurial Intention ตัวแปรต้น: บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm) โอกาส (opportunity) ทัศนคติ (attitude) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (perceived behavioural control)	บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm), โอกาส (opportunity), ทัศนคติ (attitude), การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (perceived behavioural control) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความต้องการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาเรียนมหาวิทยาลัยตุรกี

ตารางที่ 2.1 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ชื่อผู้แต่ง	วิธีการดำเนินงานวิจัย	กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย	ตัวแปรที่ใช้สำหรับการวิจัย	ผลการศึกษาที่ได้
Utami (2017)	การวิจัยเชิงปริมาณ	การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น	แบบสอบถามสำหรับกรวิจัย	ตัวแปรตาม: EI = Entrepreneurial Intention ตัวแปรต้น: บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm) ที่ทัศนคติ (attitude) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (perceived behavioural control) ความเป็นผู้ประกอบการ Entrepreneurship ความสามารถของตนเอง Self-efficacy education	ทัศนคติ (Attitude), บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective Norm) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) ความเป็นผู้ประกอบการ Entrepreneurship และ ความสามารถของตนเอง Self-efficacy education ส่งผลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ Entrepreneurial intentions ของนักศึกษาวิชาติเมอร์ ประเทศอินโดนีเซีย
Ridha, Burhanuddin and Wahyu (2017)	การวิจัยเชิงปริมาณ	การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)	แบบสอบถามออนไลน์	ตัวแปรตาม: EI = Entrepreneurial Intention ตัวแปรต้น: ทัศนคติส่วนบุคคล PA = Personal Attitude; บรรทัดฐานทางสังคม SN = Subjective Norm; การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม PBC = Perceived Behavioural Control	ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจของผู้ประกอบการในภาคเกษตร ได้แก่ บรรทัดฐานทางสังคม และทัศนคติ ในขณะที่การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมไม่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจของผู้ประกอบการในภาคเกษตร

ตารางที่ 2.1 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ชื่อผู้แต่ง	วิธีการดำเนินงานวิจัย	กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้สำหรับวิจัย	ตัวแปรที่ใช้สำหรับการวิจัย	ผลการศึกษาที่ได้
Abdelrahim (2020)	การวิจัยเชิงปริมาณ	การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)	แบบสอบถาม	ตัวแปรตาม: EI = Entrepreneurial Intention ตัวแปรต้น:ทัศนคติส่วนบุคคล PA = Personal Attitude; บรรทัดฐานทางสังคม SN = Subjective Norm; การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม PBC = Perceived Behavioural Control	ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (TPB) สามารถทำนายอิทธิพลของการรับรู้บรรทัดฐานและทัศนคติเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเจ้าหน้าที่ราชการในมหาวิทยาลัยชูดาน. การศึกษาชี้ให้เห็นว่าตัวแปรข้างต้นมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อความตั้งใจของผู้ประกอบการ ทั้งนี้สภาพแวดล้อมและประสบการณ์มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการควบคุมการรับรู้อีกด้วย
Kabir, Haque, and Sarwar (2017)	การวิจัยเชิงปริมาณ	การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย	แบบสอบถาม	ตัวแปรตาม: การเป็นผู้ประกอบการ ตัวแปรต้น: ทัศนคติ, บรรทัดฐาน, ประสิทธิภาพในตนเอง	ทัศนคติ บรรทัดฐาน (subjective norm) ประสิทธิภาพในตนเอง การศึกษา ผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์ต่อการเป็นผู้ประกอบการ
Zampetakis, Anagnosti, and Rozakis (2013)	การวิจัยเชิงปริมาณ	การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)	แบบสอบถาม	ตัวแปรตาม: EI = Entrepreneurial Intention ตัวแปรต้น: ทัศนคติส่วนบุคคล PA = Personal Attitude; การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม PBC = Perceived Behavioural Control	การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีผลกระทบต่อความตั้งใจ เป็นผู้ประกอบการซึ่งนักเรียนคิดว่าตนเองสามารถเริ่มต้นธุรกิจได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นแนวทางการศึกษาวิจัย โดยผู้วิจัยทำการวางแผนการศึกษาและเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอร์ชั่น Z ในประเทศไทย” ซึ่งผู้วิจัยได้มีการกำหนดกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังบทที่ 1 และเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

- 3.1 ระเบียบวิธีวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สมมติฐานในการวิจัย

3.1 ระเบียบวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจผ่านการเก็บข้อมูล โดยการเก็บแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งมีการกำหนดรายละเอียดของการวิจัยที่สอดคล้องในแต่ละวัตถุประสงค์ของการ โดย โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 สรุปความเชื่อมโยงของคำถามงานวิจัย วัตถุประสงค์ แนวทางการออกแบบงานวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นตารางสรุปความเชื่อมโยงของคำถามงานวิจัย อธิบายคำถามงานวิจัยเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์งานวิจัยเพื่อออกแบบระเบียบวิธีวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสมกับงานวิจัยนี้

คำถามงานวิจัย RQ	วัตถุประสงค์ (Obj)	การเก็บข้อมูลวิจัย		การวิเคราะห์ข้อมูล
		เก็บข้อมูลจาก	วิธีการเก็บ	
RQ1: ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย เป็นอย่างไร	ศึกษาความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย	เก็บข้อมูลจากเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย จำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น(Non-probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก(Convenience Selection)	เก็บข้อมูลจากเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)	นำข้อมูลที่มาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive)
RQ2: ปัจจัยใดมีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย เป็นอย่างไร	ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย	เก็บข้อมูลจากเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย จำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น(Non-probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก(Convenience Selection)	เก็บข้อมูลจากเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)	นำข้อมูลมาวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เจเนอเรชั่น Z ซึ่งเป็นนักศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรี มีช่วงอายุตั้งแต่ 18-20 ปี (กรมสุขภาพจิต, 2563) พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 2,468,121 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562) นำจำนวนนักเรียนมาคำนวณเพื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง 5% ระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.5 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยมีจำนวน 400 คน

จากสูตร Krejcie & Morgan (1970) เมื่อทราบจำนวนประชากรและประชากรมีขนาดใหญ่

$$n = \frac{x^2 N p (1-p)}{e^2 (N-1) + X^2 p (1-p)}$$

$$n = \frac{3.842 \times 2,468,121 \times 0.5 \times 0.5}{(.05)^2 \times (2,468,121-1) + 3.841 \times 0.05 \times 0.05}$$

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 E = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้
 X^2 = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95% ($X^2=3.841$)
 p = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p=0.5$)

3.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้หลักการของความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการคัดเลือกแบบตามสะดวก (Convenience Selection) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างที่หาหรือพบได้ง่าย

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยซึ่งพัฒนาจากแบบวัดความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur Intention Questionnaire: EIQ) ของ Linan and Chen (2009) โดยแบบสอบถามถูกแบ่ง 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของเจเนอเรชั่น Z เช่น เพศ อายุ อาชีพ ของบิดา มารดา คณะวิชา ชั้นปี ประสบการทำงาน อาชีพบิดามารดา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย โดยวัดค่าจากมาตราส่วนชนิด 5 ระดับ (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย ได้แก่ ด้านโอกาส (Opportunity) ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Attitude Toward The Behavior) ด้านบรรทัดฐานทางสังคม (Subjective Norm) ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการด้านความสามารถตนเอง (Perceived Behavioral

Control) และด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) โดยวัดค่าจากมาตราส่วนชนิด 5 ระดับ (Rating Scale) กำหนดน้ำหนัก ดังนี้

ระดับความเห็น 5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับความเห็น 4	หมายถึง	เห็นด้วย
ระดับความเห็น 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับความเห็น 2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ระดับความเห็น 1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.4.1 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ (1) การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และ (2) การหาค่าความเชื่อมั่น Reliability โดยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

- การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญได้ลงความเห็นว่ามีข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไว้ดังนี้ คือ

ให้คะแนน +1 ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

จากนั้น ผู้วิจัยทำการบันทึกผลการพิจารณาถึงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านของแต่ละข้อ โดยการหาค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยข้อคำถามที่มีค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและจะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ส่วนข้อคำถามที่มีค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 3.2 การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในแต่ละตัวแปร

ตัวแปร	จำนวนข้อ คำถาม	IOC	ความหมาย
ภูมิหลังเจเนอเรชั่น Z	8	1.00	ผ่านเกณฑ์/ไม่ผ่าน
ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของเจเนอเรชั่น Z	10	1.00	ผ่านเกณฑ์/ไม่ผ่าน
ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของเจเนอเรชั่น Z	18	1.00	ผ่านเกณฑ์/ไม่ผ่าน

• ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ ประมวลผลค่า Cronbach's Alpha การทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา โดยการหาความเชื่อถือได้ของเครื่องมือวัดนั้นเป็นตัวเลขที่อยู่ในรูปทศนิยม มีค่าไม่เกิน 1.00 สูตร: (ศิริวิทย์ กุลโรจนภัทร, 2551: 99)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_x^2} \right)$$

โดยที่ α = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

σ_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนคำถามที่ i

σ_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนข้อคำถามทั้งหมด

n = จำนวนข้อคำถาม

ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในงานวิจัยนี้ด้วยวิธีการวิเคราะห์ประมวลผลค่า Cronbach's Alpha ได้ค่าเท่ากับ 0.965

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

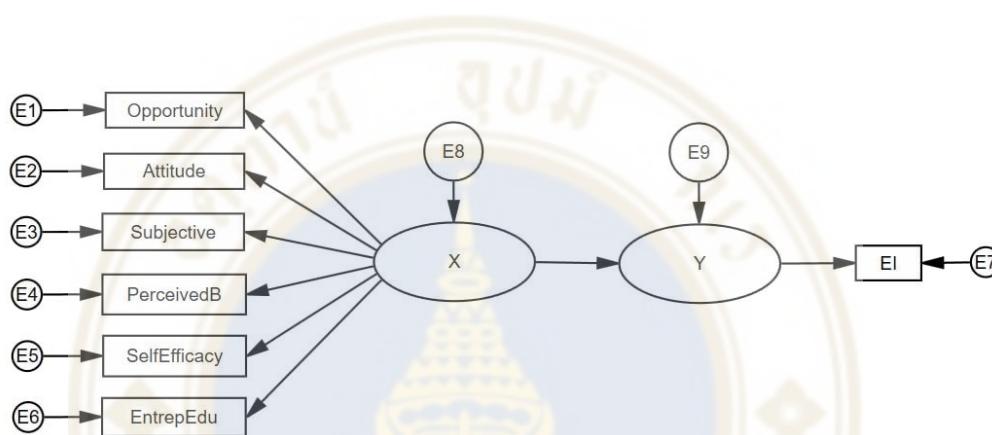
เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยการสร้างแบบสอบถามออนไลน์และส่งแบบสอบถามออนไลน์จำนวน 400 ชุด ทางช่องทางออนไลน์ เช่น กลุ่มไลน์แอฟฟลิเคชัน กลุ่มเฟสบุ๊ค ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนักศึกษาเจเนอเรชั่น Z ประเทศไทย และศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาใช้ทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่

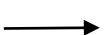
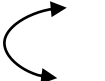
- ส่วนที่ 1: ใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อบรรยาย จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชั่น Z ประเทศไทย

- ส่วนที่ 2: เพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (structural equation model: SEM) ตามสมมติฐานตามกรอบแนวคิด ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 โครงสร้าง (structural equation model: SEM) ตามสมมติฐานตามกรอบแนวคิด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในโมเดล โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

	แทน	ตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variable)
	แทน	ตัวแปรแฝง (Latent Variable)
	แทน	ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ
	แทน	ความสัมพันธ์หรือความแปรปรวนของตัวแปรที่ไม่ทราบทิศทางความเป็นเหตุ

ตารางที่ 3.3 แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้ในการกำหนดตัวแปร

สัญลักษณ์	ความหมาย
X	แทน ปัจจัยความตั้งใจ
EI	แทน ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร
Opportunity	แทน ด้านโอกาส
Attitude	แทน ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ
Subjective	แทน ด้านบรรทัดฐานทางสังคม
PerceivedB	แทน ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ
SelfEfficacy	แทน ด้านความสามารถของตน
EntrepEdu	แทน ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ

• ส่วนที่ 3: เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมประกอบ 4 ประเภท ตามเกณฑ์ของ Schumacker and Lomax (2004: 85-91) ดังนี้

ตารางที่ 3.4 การตรวจแบบความสอดคล้องของตัวแบบโดยใช้ค่า Chi-square (χ^2)

ค่าสถิติ	เกณฑ์พิจารณา
ค่า (χ^2 /df)	ค่า p-value < 0.05 (Hair et al.,2010)
ค่า Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA	ค่า p-value < 0.08 (Kline, 2005)
ค่า Goodness of Fit Index (GFI)	≥ 0.90 (Hair et al., 2010)
ค่า Comparative Fit Index (CFI)	≥ 0.90 (Hair et al., 2010)

• ส่วนที่ 4 การปรับปรุงสมการโครงสร้าง

การปรับโครงสร้างโมเดลเป็นอีกหนึ่งขั้นตอนในการพิสูจน์โมเดลว่าเป็นที่ยอมรับหรือไม่ โดยทั่วไปมักจะมีค่าสถิติที่ยังไม่ยอมรับในการวิเคราะห์ครั้งแรกจนกว่าจะมีการปรับตัวในโมเดล วิธีการปรับโครงสร้างโมเดลมีหลายวิธีที่จะทำให้ได้ค่าสถิติที่ดีขึ้น (กริช แรงสูงเนิน, 2554: 121-128) โดยการปรับโมเดลใหม่ (re-specified model) เพื่อให้ได้ค่าสถิติที่เป็นที่ยอมรับในกรณีนี้จะเป็นการพิจารณาคัดตัวแปรที่ไม่เหมาะสม โดยพิจารณาตัวแปรจากค่าสถิติต่อไปนี้

1. sample correlation เพื่อดูคู่ตัวแปรใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงจากค่า correlation ที่มีค่าสูงกว่า 0.8
2. standardized residual covariance เพื่อหาคู่ตัวแปรที่มีค่าที่มากกว่า +2 หรือ -2 ซึ่งจะบอกว่าคุณค่าตัวแปรนั้น ๆ เป็นตัวแปรที่ไม่เหมาะสม
3. modification indicates เพื่อดูว่าตัวแปรใดที่ควรจะถูกปรับ โดยพิจารณาจากค่า MI ที่มากที่สุดก่อน หากมีการปรับตัวแปรนั้นแล้วจะทำให้ค่า Chi-squares ลดลง การลดลงของค่า Chi-square จะส่งผลทำให้ค่า p-value อาจมีค่ามากกว่า 0.05 ได้

3.7 สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1: โอกาสมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

สมมติฐานที่ 2: ทักษะต่อการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

สมมติฐานที่ 3: บรรทัดฐานทางสังคมมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

สมมติฐานที่ 4: การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

สมมติฐานที่ 5: ความสามารถของตนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

สมมติฐานที่ 6: ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย และ (2) เพื่อศึกษาความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งจะนำเสนอออกเป็น 4 ตอนตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ด้วยแบบเชิงโครงสร้าง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของโมเดลการวัด (Measurement Model) ของแต่ละตัวแปรแฝง (Latent Variable)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ และการทดสอบสมมติฐาน โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย

สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติและตัวแปร รวมถึงกำหนดความหมายของสัญลักษณ์ค่าสถิติและตัวแปร ดังตารางที่ 4.1-4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 สัญลักษณ์ทางสถิติและความหมายของสัญลักษณ์ค่าสถิติ

สัญลักษณ์	ความหมาย
n	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)
S.D.	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
MIN	คะแนนต่ำสุด (Minimum)
MAX	คะแนนสูงสุด (Maximum)
t-value	ค่าสถิติทดสอบซึ่งมีการแจกแจงแบบ t
SE	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
b	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
B	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเป็นรายองค์ประกอบ (Standardized Solution)

ตารางที่ 4.1 สัญลักษณ์ทางสถิติและความหมายของสัญลักษณ์ค่าสถิติ (ต่อ)

สัญลักษณ์	ความหมาย
λ	น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน
SK	ค่าความเบ้ (Skewness)
KU	ค่าความโด่ง (Kurtosis)
r	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
ρ_c	ความเที่ยงของตัวแปรแฝง (Construct Reliability)
ρ_v	ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted)
TE	ขนาดอิทธิพลรวม (Total Effects)
IE	ขนาดอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects)
DE	ขนาดอิทธิพลทางตรง (Direct Effects)
χ^2	ดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนประเภทค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square)
df	ค่าองศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
R ²	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of Determination)
P	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
CFI	ดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (Comparative Fit Index)
GFI	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
AGFI	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
RMSEA	ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation)
RMR	ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (Root Mean Square Residual)
NFI	ดัชนีความสอดคล้องสัมพันธ์ (Normal Fit Index)
TLI	ดัชนีที่แสดงการยอมรับของโมเดล (Tucker Lewis index)
IFI	ดัชนีความสอดคล้องที่เพิ่มขึ้น (Incremental fit index)

ตารางที่ 4.2 รายละเอียดของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้
ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร (EI)	EI1, EI2, EI3, EI4, EI5, EI6, EI7, EI8, EI9, EI10
โอกาส (OP)	OP1, OP2, OP3
ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ (ATB)	ATB1, ATB2, ATB3
บรรทัดฐานทางสังคม (SN)	SN1, SN2, SN3
การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (PBC)	PBC1, PBC2, PBC3
ความสามารถของตน (SEE)	SEE1, SEE2, SEE3
ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ (EE)	EE1, EE2, EE3

4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (n = 400)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	282	70.50
ชาย	118	29.50
รวม	400	100.00
อายุ		
18 ปี	56	14.00
19 ปี	119	29.80
20 ปี	102	25.50
21 ปี	45	11.30
22 ปี	36	9.00
23 ปี	9	2.30
24 ปี	24	6.00
25 ปี	3	0.80
อื่นๆ	6	1.50
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
คณะกำลังศึกษา		
คณะนิเทศวารสารศาสตร์และสื่อสาร	16	4.00
คณะนิติศาสตร์	28	7.00
คณะแพทยศาสตร์	16	4.00
คณะศิลปกรรมศาสตร์	13	3.30
คณะอุตสาหกรรมเกษตร	25	6.30
คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร	3	0.80
คณะบริหาร	30	7.50
คณะวิทยาศาสตร์	6	1.50
คณะวิศวกรรมศาสตร์	21	5.30
คณะทันตแพทยศาสตร์	3	0.80
คณะครุศาสตร์	39	9.80
คณะอักษรศาสตร์	6	1.50
คณะมนุษยศาสตร์	6	1.50
คณะรัฐศาสตร์	6	1.50
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	6	1.50
คณะพยาบาลศาสตร์	6	1.50
คณะธุรกิจการบิน	3	0.80
คณะจิตวิทยา	6	1.50
คณะเศรษฐศาสตร์	6	1.50
คณะสถาปัตยกรรม	12	3.00
อื่นๆ	143	35.80
รวม	400	100.00
ชั้นปีที่		
ปีที่ 1	154	38.50
ปีที่ 2	126	31.50
ปีที่ 3	46	11.50
ปีที่ 4	52	13.00

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ (ต่อ)		
ปีที่ 5	13	3.30
ปีที่ 6	9	2.30
รวม	400	100.00
ประสบการณ์ทำงานของท่าน		
มีประสบการณ์ทำงาน	110	27.50
ไม่มีประสบการณ์ทำงาน	290	72.50
รวม	400	100.00
อาชีพบิดาและมารดา		
บิดามารดาเป็นผู้ประกอบการ	183	45.80
บิดามารดาไม่เป็นผู้ประกอบการ	217	54.30
รวม	400	100.00
รู้จักเจ้าของกิจการเป็นการส่วนตัว		
รู้จัก	196	49.00
ไม่รู้จัก	204	51.00
รวม	400	100.00
ความต้องการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร		
ใช่	274	68.50
ไม่ใช่	126	31.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.3 นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 282 คน (ร้อยละ 70.5) รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน 118 คน (ร้อยละ 29.50) ส่วนใหญ่มีอายุ 19 ปี (ร้อยละ 29.80) รองลงมานักศึกษามี อายุ 20 ปี (ร้อยละ 25.50) นักศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในคณะอื่นๆ จำนวน 143 (35.80) รองลงมา กำลังศึกษาอยู่ในคณะครุศาสตร์ จำนวน 39 คน (ร้อยละ 9.80) นักศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 154 คน (ร้อยละ 38.50) รองลงมา กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 126 คน (ร้อยละ 31.50) นักศึกษา ส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ทำงานมาก่อน จำนวน 290 คน (ร้อยละ 72.50) อาชีพบิดามารดาส่วน ใหญ่ไม่เป็นผู้ประกอบการ จำนวน 217 คน (ร้อยละ 54.30) นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่รู้จักเจ้าของกิจการ

เป็นการส่วนตัว จำนวน 204 คน (ร้อยละ 51.00) และนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการเป็นผู้ประกอบการ
ด้านการเกษตร จำนวน 274 คน (ร้อยละ 68.50)

4.2 ตอนที่ 2 การตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ตัวแบบเชิงโครงสร้าง

การตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์

การวิเคราะห์นี้เป็นการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลของตัวแปรสังเกตได้ แต่ละตัว
ว่ามีการแจกแจงปกติ โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean)
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) (นงลักษณ์ วิรัชชัย,
2542) จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ โอกาส ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม
การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ความสามารถของตน การได้รับการศึกษาเกี่ยวกับ
ผู้ประกอบการ และความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการเกษตร

ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติพรรณนาลักษณะของตัวแปร

(n = 400)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	MIN	MAX	แปลผล	SK	KU
OP1	3.62	0.89	1.00	5.00	มาก	-0.32	0.25
OP2	3.81	0.83	1.00	5.00	มาก	-0.28	-0.22
OP3	4.02	0.83	1.00	5.00	มาก	-0.79	0.96
ATB1	4.01	0.84	1.00	5.00	มาก	-0.64	0.30
ATB2	3.93	0.81	1.00	5.00	มาก	-0.36	-0.13
ATB3	3.80	0.90	1.00	5.00	มาก	-0.36	-0.24
SN1	3.82	0.78	1.00	5.00	มาก	-0.23	-0.22
SN2	4.04	0.96	1.00	5.00	มาก	-0.70	-0.21
SN3	4.34	0.73	2.00	5.00	มากที่สุด	-0.83	0.02
PBC1	4.12	0.82	1.00	5.00	มาก	-0.72	0.30
PBC2	3.76	0.82	1.00	5.00	มาก	-0.36	0.23
PBC3	4.03	0.79	1.00	5.00	มาก	-0.76	1.02
SEE1	3.95	0.79	1.00	5.00	มาก	-0.37	-0.03

ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติพรรณนาลักษณะของตัวแปร (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	MIN	MAX	แปลผล	SK	KU
SEE2	4.39	0.72	1.00	5.00	มากที่สุด	-0.89	0.31
SEE3	4.27	0.73	2.00	5.00	มากที่สุด	-0.50	-0.83
EE1	3.83	0.83	1.00	5.00	มาก	-0.36	-0.13
EE2	3.52	0.92	1.00	5.00	มาก	-0.33	0.24
EE3	3.82	0.88	1.00	5.00	มาก	-0.57	0.46
EI1	3.71	0.93	1.00	5.00	มาก	-0.56	0.25
EI2	3.63	0.92	1.00	5.00	มาก	-0.47	0.30
EI3	4.08	0.84	1.00	5.00	มาก	-0.49	-0.49
EI4	4.04	0.83	1.00	5.00	มาก	-0.52	-0.23
EI5	3.90	0.89	1.00	5.00	มาก	-0.57	0.14
EI6	3.89	0.95	1.00	5.00	มาก	-0.51	-0.18
EI7	3.84	0.91	1.00	5.00	มาก	-0.42	-0.13
EI8	3.99	0.84	1.00	5.00	มาก	-0.37	-0.54
EI9	3.49	0.86	1.00	5.00	มาก	-0.25	0.43
EI10	3.63	0.94	1.00	5.00	มาก	-0.51	0.32

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้โอกาส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62 - 4.02$) ตัวแปรสังเกตได้ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80 - 4.01$) ตัวแปรสังเกตได้บรรทัดฐานทางสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.04 - 4.34$) ตัวแปรสังเกตได้การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76 - 4.12$) ตัวแปรสังเกตได้ความสามารถของตน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95 - 4.39$) ตัวแปรสังเกตได้การได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52 - 3.83$) และตัวแปรสังเกตได้ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63 - 4.08$) และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.72 - 0.96 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลมีการกระจายอยู่ใกล้กับค่าเฉลี่ย เนื่องจาก ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานดังกล่าวมีค่าไม่เกิน 1

เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Skewness) หรือความไม่สมมาตรของการแจกแจงในภาพรวม ซึ่งเป็นการตรวจสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าความเบ้มีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 ที่แสดงถึงการแจกแจงปกติ (Kline, 2005 อ้างใน สุภมาส อังสุโชติ และคณะ, 2554) พบว่า ตัวแปรทุก

ตัวที่มีอยู่ในแบบจำลอง มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้าย (ค่าความเบ้เป็นลบ) แสดงว่า ข้อมูลของตัวแปรทั้งหมดมีค่าคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยมีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -0.25 ถึง -0.83 เมื่อพิจารณาค่าความโด่ง (Kurtosis) หรือความสูงของการแจกแจง พบว่า ตัวแปร 7 ตัวที่อยู่ในแบบจำลอง มีค่าความโด่งมากกว่าปกติ (Lepto Kurtic) โดยค่าความโด่งที่คำนวณได้จะมากกว่าศูนย์หรือมีค่าเป็นบวก แสดงว่า ข้อมูลของตัวแปรสังเกตได้ดังกล่าวมีการกระจายข้อมูลในลักษณะค่อนข้างโด่งหรือโค้งมาก หรือมีการกระจายของข้อมูลน้อย โดยมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง 0.02 ถึง 1.02 และตัวแปร 13 ตัวที่อยู่ในแบบจำลอง มีค่าความโด่งราบกว่าปกติ (Platy Kurtic) โดยค่าความโด่งที่คำนวณได้จะน้อยกว่าศูนย์หรือมีค่าเป็นลบ แสดงว่า ข้อมูลของตัวแปรสังเกตได้ดังกล่าวมีการกระจายข้อมูลในลักษณะค่อนข้างป้านหรือโค้งน้อย หรือมีการกระจายของข้อมูลมาก โดยมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -0.03 ถึง -0.54

4.3 ตอนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของโมเดลการวัด (Measurement Model) ของแต่ละตัวแปรแฝง (Latent Variable)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ของตัวแปรแฝง (latent variable) ที่เกิดจากการวัดโดยตัวแปรโครงสร้าง (construct variable) ให้เป็นไปตามทฤษฎีการวัดที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นจากทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องว่า สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ ความตรงเชิงโครงสร้างทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการวัดค่าของตัวแปรที่ได้จากตัวอย่างสามารถแทนค่าจริงที่มีอยู่ในประชากรได้ (Hair, et al., 2006: 776) การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างสามารถทำได้โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยทำการตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ (convergent validity)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแสดงในรูปโมเดลการวัด (Measurement Model) ประกอบด้วยโมเดลการวัดตัวแปรแฝงภายนอก ได้แก่ โมเดลการวัดตัวแปรด้านโอกาส (OP) โมเดลการวัดตัวแปรด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ (ATB) โมเดลการวัดตัวแปรด้านบรรทัดฐานทางสังคม (SN) โมเดลการวัดตัวแปรด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (PBC) โมเดลการวัดตัวแปรด้านความสามารถของตน (SEE) และ โมเดลการวัดตัวแปรด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ (EE) ส่วนโมเดลการวัดตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่ โมเดลการวัดตัวแปรความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร (EI) จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจำนวน 28 ข้อ โดยใช้ตัวอย่าง จำนวน 400 คน ดังภาพที่ 4.1 ส่วนผลการตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ (Convergent Validity) ซึ่งตรวจสอบค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability) และค่า Average Variance Extracted ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 7 องค์ประกอบของ ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเอรชั่น Z ในประเทศไทย

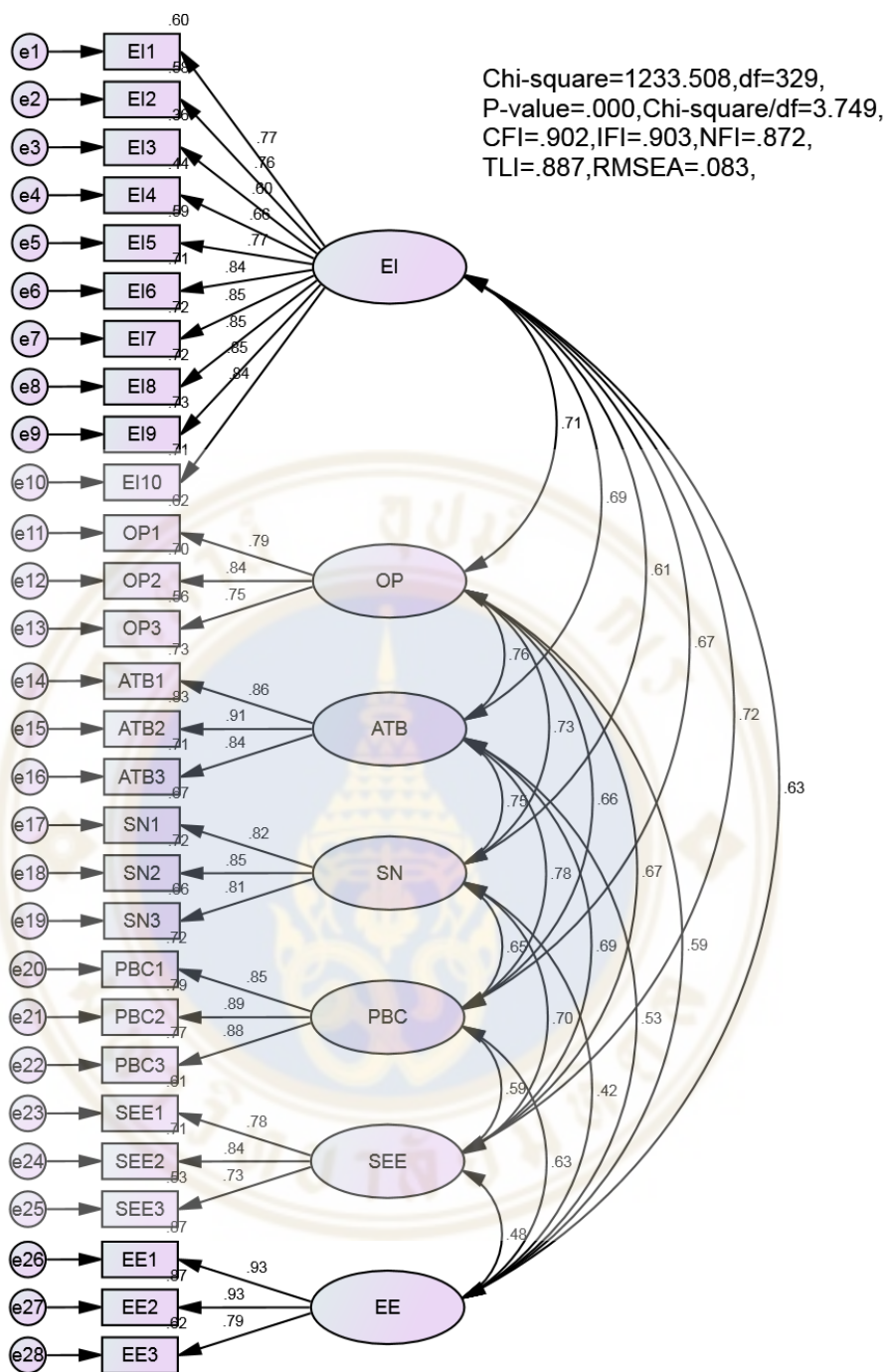
	EI	OP	ATB	SN	PBC	SEE	EE
EI	0.785						
OP	0.710**	0.794					
ATB	0.686**	0.756**	0.871				
SN	0.609**	0.725**	0.751**	0.827			
PBC	0.670**	0.685**	0.782**	0.654**	0.871		
SEE	0.723**	0.669**	0.688**	0.704**	0.586**	0.758	
EE	0.635	0.594	0.531	0.422	0.626	0.481	0.885

หมายเหตุ: ** $p < 0.01$

$\sqrt{\text{AVE}}$ คือ ค่าที่ขีดเส้นใต้ตรงเส้นทแยงมุม

ค่าที่อยู่ใต้เส้นทแยงมุม คือ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ค่ารากที่ 2 ของ AVE ในแต่ละแถวในแนวทแยงมีค่าสูงกว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทุกค่า ทั้งในแนวคอลัมน์และแนวแถว แสดงว่า โมเดลมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก และเมื่อพิจารณาการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหลักทั้ง 7 องค์ประกอบ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง จำนวน 21 คู่ มีความสัมพันธ์กันและความสัมพันธ์ของตัวแปรมีทิศทางเดียวกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.422 ถึง 0.782 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 โดยตัวแปรแฝงที่มีความสัมพันธ์กันสูงมากที่สุด คือ ATB กับ PBC ($r = 0.782$) รองลงมาคือ ATB กับ OP ($r = 0.756$) ส่วนตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุดคือ SN กับ EE ($r = 0.422$)

ภาพที่ 4.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันชั้นของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาค
การเกษตรของเจนอเรชั่น Z ในประเทศไทย

ตัวแปร	ตัวชี้วัด	Estimate	CR	AVE
EI	EI1	0.77	0.941	0.616
	EI2	0.76		
	EI3	0.60		
	EI4	0.66		
	EI5	0.77		
	EI6	0.84		
	EI7	0.85		
	EI8	0.85		
	EI9	0.85		
	EI10	0.84		
OP	OP1	0.79	0.836	0.631
	OP2	0.84		
	OP3	0.75		
ATB	ATB1	0.86	0.904	0.758
	ATB2	0.91		
	ATB3	0.84		
SN	SN1	0.82	0.866	0.684
	SN2	0.85		
	SN3	0.81		
PBC	PBC1	0.85	0.904	0.758
	PBC2	0.89		
	PBC3	0.88		
SEE	SEE1	0.78	0.827	0.616
	SEE2	0.84		
	SEE3	0.73		
EE	EE1	0.93	0.915	0.784
	EE2	0.93		
	EE3	0.79		

** $p < 0.01$

จากภาพที่ 4.1 และตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงซ้อนพบว่า มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1233.508 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 329 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 3.749 ค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.000 ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.083 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 0.902 ค่าดัชนีที่แสดงการยอมรับของโมเดล (TLI) มีค่าเท่ากับ 0.887 ค่าดัชนีความสอดคล้องที่เพิ่มขึ้น (IFI) มีค่าเท่ากับ 0.903 และค่าดัชนีความสอดคล้องสัมพันธ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 0.872

โมเดลการวัดตัวแปรด้านความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีค่ามากกว่า 0.50 โดย EI7, EE8 และ EE9 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.85 เท่ากัน รองลงมาคือ EI10 และ EI6 มีค่าเท่ากับ 0.84 เท่ากัน มีค่าเท่ากับ EI1 และ EI5 มีค่าเท่ากับ 0.77 เท่ากัน EI2 มีค่าเท่ากับ 0.76 EI4 มีค่าเท่ากับ 0.66 และน้อยที่สุด คือ EI3 มีค่าเท่ากับ 0.60

โมเดลการวัดตัวแปรด้านโอกาส พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีค่ามากกว่า 0.50 โดย OP5 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.84 รองลงมาคือ OP1 มีค่าเท่ากับ 0.79 และน้อยที่สุด คือ OP3 มีค่าเท่ากับ 0.75

โมเดลการวัดตัวแปรด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีค่ามากกว่า 0.50 โดย ATB2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.91 รองลงมาคือ ATB1 มีค่าเท่ากับ 0.86 และน้อยที่สุด คือ ATB6 มีค่าเท่ากับ 0.84

โมเดลการวัดตัวแปรด้านบรรทัดฐานทางสังคม พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีค่ามากกว่า 0.50 โดย SN2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.85 รองลงมาคือ SN1 มีค่าเท่ากับ 0.82 และน้อยที่สุด คือ SN3 มีค่าเท่ากับ 0.81

โมเดลการวัดตัวแปรด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีค่ามากกว่า 0.50 โดย PBC2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.89 รองลงมาคือ PBC3 มีค่าเท่ากับ 0.88 และน้อยที่สุด คือ PBC1 มีค่าเท่ากับ 0.85

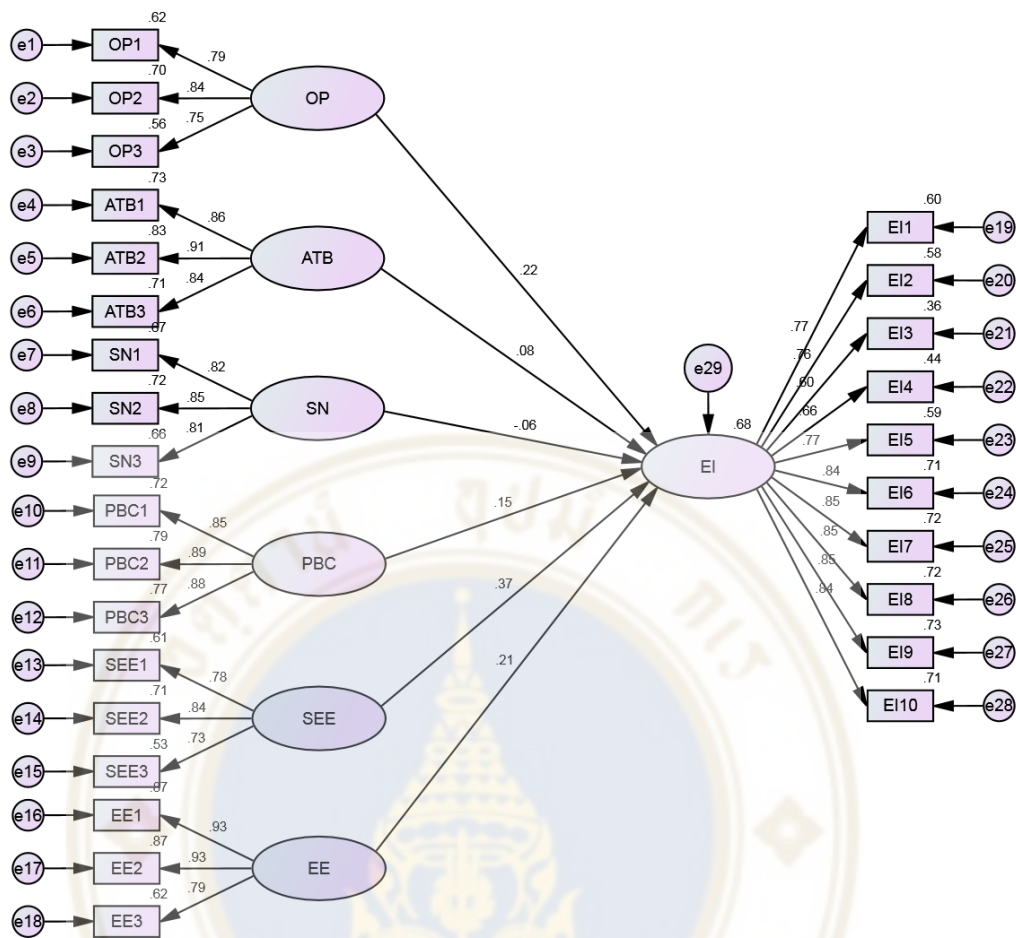
โมเดลการวัดตัวแปรด้านความสามารถของตน พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีค่ามากกว่า 0.50 โดย SEE2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.84 รองลงมาคือ SEE1 มีค่าเท่ากับ 0.78 และน้อยที่สุด คือ SEE3 มีค่าเท่ากับ 0.73

โมเดลการวัดตัวแปรด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีค่ามากกว่า 0.50 โดย EE1 และ EE2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.93 เท่ากัน รองลงมาคือ EE6 มีค่าเท่ากับ 0.79

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) พบว่า ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกค่าคือ แต่ละตัวแปรสังเกตได้ต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ตั้งแต่ 0.50 ตัวแปรแฝงต้องมีค่า Average Variance Extracted--AVE ตั้งแต่ 0.50 และค่าความเที่ยงรวมของแต่ละตัวแปรแฝง (Composite Reliability--CR) ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60 ผลการวิเคราะห์พบว่า EI มีค่า AVE เท่ากับ 0.616 และค่า CR เท่ากับ 0.941, OP มีค่า AVE เท่ากับ 0.631 และค่า CR เท่ากับ 0.836, ATB มีค่า AVE เท่ากับ 0.758 และค่า CR เท่ากับ 0.904, SN มีค่า AVE เท่ากับ 0.684 และค่า CR เท่ากับ 0.866, PBC มีค่า AVE เท่ากับ 0.758 และค่า CR เท่ากับ 0.904, SEE มีค่า AVE เท่ากับ 0.616 และค่า CR เท่ากับ 0.827 และ EE มีค่า AVE เท่ากับ 0.784 และค่า CR เท่ากับ 0.915

4.4 ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ และการทดสอบสมมติฐานโมเดลเชิงสาเหตุอิทธิพลของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอร์ชั่น Z ในประเทศไทย

ผู้วิจัยวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างที่ถูกพัฒนามาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาบูรณาการเทียบเคียง เพื่อสร้างเป็นโมเดลในการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ตามโมเดลสมการ โครงสร้างเชิงเส้นที่สร้างตามสมมติฐานความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอร์ชั่น Z ในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรแฝงภายนอกคือ ด้าน โอกาส (OP) ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ (ATB) ด้านบรรทัดฐานทางสังคม (SN) ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (PBC) ด้านความสามารถของตน (SEE) ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ (EE) และตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่ ตัวแปรด้านความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร (EI) ดังภาพที่ 4.2 และตารางที่ 4.7

Chi-square=1233.508,df=329,P-value=.000, Chi-square/df=3.749,
CFI=.902,GFI=.786, AGFI=.736, IFI=.903,NFI=.872,
TLI=.887,RMSEA=.083, RMR=.056

ภาพที่ 4.2 โมเดลสมการ โครงสร้างที่ได้รับการปรับโมเดลเชิงสาเหตุอิทธิพลของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย

ตารางที่ 4.7 ดัชนีความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างที่ได้รับการปรับโมเดลเชิงสาเหตุ อิทธิพลของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอร์ชั้น Z ใน ประเทศไทย

ดัชนี	เกณฑ์วัด	อ้างอิง	ผลลัพธ์	สรุปผล ความสอดคล้องกลมกลืน
Chi-Square (χ^2)	$p > 0.05$	(Hair et al., 1998)	0.000	ไม่สอดคล้อง
χ^2/df	< 5	Bollen (1989), Diamantopoulos และSiguaw (2000)	3.749	พอใช้ได้
GFI	≥ 0.90	(Hair et al., 2010)	0.786	ไม่สอดคล้อง
AGFI	≥ 0.90	Diamantopoulos และSiguaw (2000)	0.736	ไม่สอดคล้อง
CFI	≥ 0.90	(Hair et al., 2010)	0.902	พอใช้ได้
TLI	≥ 0.90	(Hair et al., 1998)	0.887	พอใช้ได้
IFI	≥ 0.90	(Hair et al., 1998)	0.903	พอใช้ได้
NFI	≥ 0.90	(Hair et al., 1998)	0.872	พอใช้ได้
RMR	< 0.08	(Kline, 2005)	0.056	พอใช้ได้
RMSEA	< 0.08	(Kline, 2005)	0.083	พอใช้ได้

จากตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.2 พบว่า ค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 275.166 องศาอิสระ (df) มีค่าเท่ากับ 329 ค่า p -value มีค่าเท่ากับ 0.000 เกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.05 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 3.749 เกณฑ์คือ ต้องมีค่าน้อยกว่า 5 เมื่อพิจารณาค่าความสอดคล้องจากดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.786 เกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่า AGFI มีค่าเท่ากับ 0.736 เกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่า CFI มีค่าเท่ากับ 0.902 เกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีที่แสดงการยอมรับของโมเดล (TLI) มีค่าเท่ากับ 0.887 เกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีความสอดคล้องที่เพิ่มขึ้น (IFI) มีค่าเท่ากับ 0.903 เกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.90 และค่าดัชนีความสอดคล้องสัมพันธ์ (NFI) มีค่าเท่ากับ 0.872 เกณฑ์คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.90 ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.056 เกณฑ์คือ ต้องมีค่าน้อยกว่า 0.08 และค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.083 เกณฑ์คือ ต้องมีค่าน้อยกว่า 0.08 ผลการวิเคราะห์จากดัชนีจำนวน 10 ตัว พบว่า มีความสอดคล้องและค่าสถิติเหล่านี้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้ง 7 ดัชนี

ตารางที่ 4.8 อิทธิพลทางตรง และอิทธิพลรวมของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนอเรชั่น Z ในประเทศไทย

ตัวแปรผล	EI	
	DE	TE
ตัวแปรสาเหตุ		
OP	0.22** (0.07)	0.22** (0.07)
ATB	0.08 (0.07)	0.08 (0.07)
SN	-0.06 (0.06)	-0.06 (0.06)
PBC	0.15* (0.07)	0.15* (0.07)
SEE	0.37** (0.05)	0.37** (0.05)
EE	0.21** (0.04)	0.21** (0.04)
R ²	0.68	

** p< 0.01, * p< 0.05

จากตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.2 โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงภายนอกกับตัวแปรแฝงภายใน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างตัวแปรความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร (EI) กับ ความสามารถของตน (SEE) มีค่ามากที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 0.37 รองลงมาคือ สัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างตัวแปรความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร (EI) กับ โอกาส (OP) มีค่าเท่ากับ 0.22 สัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างตัวแปรความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร (EI) กับ การได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ (EE) มีค่าเท่ากับ 0.21 สัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างตัวแปรความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร (EI) กับ การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (PBC) มีค่าเท่ากับ 0.15 สัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างตัวแปรความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร (EI) กับ ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการ (ATB) มีค่าเท่ากับ 0.08 และสัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างตัวแปรความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร (EI) กับ บรรทัดฐานทางสังคม (SN) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางน้อยที่สุดคือ -0.06

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ของสมการโครงสร้างตัวแปรแฝงภายใน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร มีค่าเท่ากับ 0.68 หรือตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร (EI) ได้ร้อยละ 68

4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอเรชัน Z ในประเทศไทย รายละเอียดของการวิเคราะห์ ผู้วิจัยนำเสนอค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงสาเหตุในแต่ละเส้นทางนำมาทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อตามลำดับดังนี้

สมมติฐานที่ 1 โอกาสมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.2 โอกาสมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.22 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.2 พบว่า ทักษะคิดต่อการเป็นผู้ประกอบการไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.08 ดังนั้นผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 บรรทัดฐานทางสังคมมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.2 พบว่า บรรทัดฐานทางสังคม ไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ -0.05 ดังนั้นผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.2 พบว่า การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.15 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 ความสามารถของตนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.2 พบว่า ความสามารถของตนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.37 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 การได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.8 และภาพที่ 4.2 พบว่า การได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.21 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.9 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน		ผลการทดสอบสมมติฐาน
H1	โอกาสมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H2	ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H3	บรรทัดฐานทางสังคมมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.9 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน (ต่อ)

สมมติฐาน		ผลการทดสอบสมมติฐาน
H4	การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชั่น Z ประเทศไทย	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H5	ความสามารถของตนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชั่น Z ประเทศไทย	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H6	การได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชั่น Z ประเทศไทย	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร มีวัตถุประสงค์ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านโอกาส ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ด้านความสามารถของตนและด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทยซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยและพัฒนาโมเดลดังนี้

ผู้วิจัยได้พัฒนาโมเดลความสัมพันธ์ของปัจจัยความตั้งใจที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้โมเดลและสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ (1) ด้านโอกาส (2) ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (3) ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ (4) ด้านบรรทัดฐานทางสังคม (5) ด้านความสามารถของตนและ (6) ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ โดยปัจจัยเชิงสาเหตุมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย

ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ คือ เจเนอเรชั่น Z จำนวน 400 คน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้หลักการของความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการคัดเลือกแบบตามสะดวก (Convenience Selection) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างที่หาหรือพบได้ง่าย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ตั้งแต่เดือนเมษายน 2564 – เดือนมิถุนายน 2564 และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามครบสมบูรณ์จำนวน 400 ชุด และนำเสนอในบทที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอไว้ 4 ส่วน ประกอบด้วย 1) สรุปผลการวิจัย 2) อภิปรายผล 3) ข้อจำกัดในการศึกษา 4) ข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อการนำเสนอ 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนเนอเรชัน Z ในประเทศไทย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.1 นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 282 คน (ร้อยละ 70.5) รองลงเป็นเพศชาย จำนวน 118 คน (ร้อยละ 29.50) ส่วนใหญ่มีอายุ 19 ปี (ร้อยละ 29.80) รองลงมานักศึกษามีอายุ 20 ปี (ร้อยละ 25.50) นักศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในคณะอื่น ๆ จำนวน 143 คน (ร้อยละ 35.80) รองลงมากำลังศึกษาอยู่ในคณะครุศาสตร์ จำนวน 39 คน (ร้อยละ 9.80) นักศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 154 คน (ร้อยละ 38.50) รองลงมากำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 126 คน (ร้อยละ 31.50) นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ทำงานมาก่อน จำนวน 290 คน (ร้อยละ 72.50) อาชีพบิดามารดาส่วนใหญ่ไม่เป็นผู้ประกอบการ จำนวน 217 คน (ร้อยละ 54.30) นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่รู้จักเจ้าของกิจการเป็นการส่วนตัว จำนวน 204 คน (ร้อยละ 51.00) และนักศึกษากลุ่มนี้ต้องการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร จำนวน 274 คน (ร้อยละ 68.50)

5.1.2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องกลมกลืนของ โมเดล พบว่า โมเดลสมการ โครงสร้าง มีความเหมาะสม สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตั้งแต่ครั้งแรก โดยค่าสถิติไคสแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) ควรมีค่าน้อยกว่า 3.0 ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโดยรวม มีค่าเท่ากับ 1.43 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (comparative fit index: CFI) ควรมีค่าสูงกว่า 0.90 ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีความกลมกลืน (goodness of fit index: GFI) ควรมีค่าสูงกว่า 0.90 ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลมีค่าเท่ากับ 0.98 และการพิจารณาแรกที่สองของค่าเฉลี่ยของส่วนเหลือคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (root mean square residual error of approximation: RMSEA) ควรมีค่าน้อยกว่า 0.05 ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.03

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนอเรชั่น Z

ปัจจัยด้านโอกาส ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ด้านความสามารถของตน ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนอเรชั่น Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยเชิงสาเหตุมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนอเรชั่น Z เท่ากับ 4.877 ซึ่งอธิบายได้ว่า นักศึกษามีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนอเรชั่น Z หากได้รับปัจจัยด้านโอกาส ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ด้านความสามารถของตน ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนอเรชั่น Z ประเทศไทยสามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัย ได้ดังนี้

5.2.1 แบบจำลองความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนอเรชั่น Z ประเทศไทย

งานวิจัยความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจนอเรชั่น Z นำแบบจำลองทฤษฎี Theory of Planned Behavior (TPB) ซึ่งพัฒนาโดย Ajzen (1991) มาเป็นแบบจำลองซึ่งพบผลการศึกษาว่าเจนอเรชั่น Z ประเทศไทยมีความตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศไนจีเรียพบว่าแบบจำลองของทฤษฎี Theory of Planned Behavior (TPB) สามารถเป็นกรอบในการศึกษาและตรวจสอบความตั้งใจของผู้ประกอบการ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบบจำลองสมการโครงสร้าง ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ทัศนคติของผู้ประกอบการ บรรทัดฐาน เป็นตัวทำนายที่สำคัญของ EI (Muhammad et al., 2015; Aliyu, Bauchi, & Ahmed, 2015; Utami, 2017; Kabir, Haque, & Sarwar, 2017; Zampetakis, Anagnosti, & Rozakis, 2013; Abedelrahim, 2020) และสอดคล้องกับ Raza, Qazi, and Shah (2018) นำแบบจำลอง TPB โดยมีปัจจัย บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm) โอกาส (opportunity) ทัศนคติ (attitude), การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (perceived behavioural control) มาเป็นปัจจัยในการทำนาย

5.2.2 ประเด็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชัน Z

งานวิจัยความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชัน Z ประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านโอกาส ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ด้านความสามารถของตน ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชัน Z ประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับ Masoomi, Zamani, Bazrafkan, and Reza (2016) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนจำนวน 46 เปอร์เซนต์ ที่กำลังศึกษาภาคการเกษตรในมหาวิทยาลัยชีราซ ประเทศอิหร่าน ตัดสินใจทำงานในภาคการเกษตร ซึ่งงานวิจัยนี้สามารถระบุได้ว่าปัจจัยบรรทัดฐานทางสังคม การรับรู้ความสามารถและทัศนคติในการเป็นผู้ประกอบการมีผลกระทบเชิงบวกต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับ Raza, Qazi, and Shah (2018) นำแบบจำลอง TPB ศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาบริหารธุรกิจพบว่า บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm) โอกาส (opportunity) ทัศนคติ (attitude) , การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (perceived behavioural control) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (EI) ในขณะที่ Rizki Novanda Ridha, Burhanuddin and Budi Priyatna Wahyu (2017) ศึกษาความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนภาคการเกษตร นำไปสู่โครงการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ (Program Penumbuhan Wirausaha Muda Pertanian, PWMP 2016) พบว่าปัจจัย บรรทัดฐานทางสังคมและทัศนคติ มีอิทธิพลต่อผู้ประกอบการในภาคเกษตร ในขณะที่การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ไม่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจของผู้ประกอบการในภาคเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับ Zampetakis, Anagnosti, and Rozakis (2013) ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม มีผลกระทบเชิงลบต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการซึ่งนักเรียนเชื่อว่าตนไม่สามารถเริ่มต้นธุรกิจได้ ทั้งนี้ Barani et al.'s (2009), Rahmanian koushkaki et al. (2011) และ Franke and Luthje (2004) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นควรมีหลักสูตรผู้ประกอบการภาคการเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการศึกษา นอกจากนี้ปัจจัยด้านโอกาส ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการงานวิจัยนี้ยังพบอีกว่า ด้านความสามารถของตน และด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการเป็นส่วนหนึ่งในการทำนายหรือเป็นแบบจำลองของ Theory of Planned Behavior (TPB)

โดยสามารถอภิปรายสรุปผลในแต่ละสมมติฐานได้ดังนี้ (ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.7) สมมติฐานด้าน โอกาสมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.22 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานด้านทัศนคติมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.08 ดังนั้นผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานด้านบรรทัดฐานทางสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ -0.05 ดังนั้นผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานด้าน การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.15 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานด้าน ความสามารถของตนมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.37 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.21 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า สมมติฐานด้านความสามารถของตน, สมมติฐานด้านโอกาส, สมมติฐานด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ และ สมมติฐานด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ (ตามลำดับ) โดยทั้งหมดเป็นตัวแปรตรงที่มีอิทธิพล และส่งผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร เจเนอเรชัน Z ประเทศไทย

5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัด โดยผู้วิจัยดำเนินการศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง Theory of Planned Behavior (TPB) จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาและนำมาประยุกต์ใช้กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชัน Z ในประเทศไทย ดังนั้นการพัฒนารอบแนวคิดการวิจัยครอบคลุมถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชัน Z เท่านั้น ดังนั้น ผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดดังกล่าว

5.4 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การนำเสนอในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะจากการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะด้านการดำเนินงานและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะด้านการดำเนินงาน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านโอกาส ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ด้านความสามารถของตน ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ภาคการเกษตรของเจเนอเรชัน Z อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้

- คณะจารย์และผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เสริมสร้างโอกาส เสริมสร้างการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ เสริมสร้างทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ วางบรรทัดฐานทางสังคม เพิ่มความสามารถของเจเนอเรชัน Z ซึ่งเป็นนักศึกษาและควรเพิ่มการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
- ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของการเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรในประเทศไทย
- ครอบครัควรรีให้มีการสนับสนุนและวางเป้าหมายในการที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชัน Z

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- การศึกษาครั้งนี้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลเพียง 6 ปัจจัย ได้แก่ ด้านโอกาส ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ด้านบรรทัดฐานทางสังคม ด้านความสามารถของตน ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ อาจมีการใช้ทฤษฎีอื่นที่เกี่ยวข้องหรือปัจจัยด้านอื่นเพิ่มเติม
- การนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2563). *Gen Y/Gen Me กลุ่มผู้กุมชะตาโลก*. สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2564, จาก <https://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=1251>.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2563). *แผนปฏิบัติการราชการประจำปี 2564 ของกรมส่งเสริมการเกษตร*. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2564, จาก ออนไลน์ <https://ssnet.doae.go.th/wp-content/uploads/2020/>.
- วิจัยกรุงศรี. (2564). *แนวโน้มธุรกิจและอุตสาหกรรมไทย ปี 2564-2566*. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2564, จาก https://www.krungsri.com/getmedia/3a84bfe7-f2ab-4af2-aa5c-ad073656bfe3/SO_Industry_Outlook_2021_2023_210108_EN_EX.pdf.aspx.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2562). *สถิติประชากรศาสตร์*. สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2564, จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2558). *วาระปฏิรูปที่ 15 : การสร้างสังคมผู้ประกอบการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไตรมาสที่ 4/2563*. สืบค้นเมื่อ 7 มีนาคม 2564, จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5176&filename=QGDP_report.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2561). *รายงานฉบับสมบูรณ์ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมการเกษตร*. สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2564, จาก https://sme.go.th/upload/mod_download/download-20191022060242.pdf [7 มีนาคม 2564]
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากรและการวิเคราะห์ของที่ปรึกษา. (2564). *สินค้าส่งออกสำคัญของไทยตามโครงสร้างสินค้าส่งออกโลก*. สืบค้นเมื่อ 7 มีนาคม 2564, จาก <http://traderreport.moc.go.th/Report/Default.aspx?Report=MenucomRecode&ImExType=1&Lang=Th>.
- Abdelrahim, S. (2020). Academic entrepreneurship in Sudanese universities: explaining entrepreneurial intention using the Theory of Planned Behavior (TPB). *Academic entrepreneurship in Sudanese universities, Problems and Perspectives in Management*, 18(3), 315-327.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Addor, M. L. (2011). Generation Z: What is the future of stakeholder engagement? *Institute for Emerging Issues: NC State University*, 1-7. Retrieved 23 Mach 2021, from <https://iei.ncsu.edu/wp-content/uploads/2013/01/GenZStakeholders2.pdf>
- Adecco Group. (2015). *The difference between gen Z and millennials*. Retrieved 23 Mach 2021, from <http://www.adeccousa.com/employers/resources/Pages/generation-z-vs-millennialsinfographic.aspx>
- Ahmad, M. (2014). Attitudes, subjective norms and perceived behavioural control on entrepreneurial intention of Nigerian. Postgraduates UUM thesis, Utara Malaysia University, Malaysia, MY.
- Barani, Sh., Zarafshani, K., Delangizan, S., & Hosseini Lorgani, M. (2009). Effect of entrepreneurship training on entrepreneurial behavior among Payamenoor University's students in Kermanshah. *Journal of Research and Planning in Education*, 57, 1-85.
- Barclay, D., Higgins, C. & Thompson, R. (1995). The partial least squares (PLS) approach to causal modeling: Personal computer adoption and use as an illustration. *Technology Studies*, 2(2), 285-309.
- Bygrave, W. D. & Hofer, C. W. (1991). Theorizing about entrepreneurship. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 16 (2), 13–22.
- Cross-Bystrom, A. (2010). *What you need to know about generation Z interactive*. Retrieved 23 Mach 2021, from <http://www.imediainconnection.com/content/27425.asp>
- Dess, G. G. & Lumpkin, G. T. (2005). Research Edge: The Role of Entrepreneurial Orientation in Stimulating Effective Corporate Entrepreneurship. *The Academy of Management Executive (1993-2005)*, 19(1), 147–156.
- Devi, M. (2015). A study on the influencing factors for a literate youth to take up agricultural entrepreneurship. *International Journal of Management and Commerce Innovations*, 3(1), 692-700.
- Fornell, C. & Larcker, D. F. (1981). Structural equation models with unobservable variables and measurement error: Algebra and statistics. *Journal of marketing research*, 18(3), 382-388.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Franke, N., & Luthje, C. (2004). Entrepreneurial intentions of businessstudent: A benchmarking study. *International Journal of Innovation and Technology Management*, 1(3), 269-288.
- Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C., & Sarstedt, M. (2013). *A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM)*. Thousand Oaks, California: Sage Publications.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607 – 610.
- Linan, F. & Chen, Y. W. (2009). Development and Cross-Cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33(3), 593-617.
- Masoomi, E., Zamani, N., Bazrafkan, K., & Reza, M. (2016). An investigation of the factor in uencing entrepreneurial intention of senior agricultural students at Shiraz Univerity, Iran. *International Journal of Agricultural Management and Development*, 6(4), 431-4374.
- Muhammad, A. D., Aliyu, S., & Ahmed, S. (2015). Entrepreneurial Intention Among Nigerian University Students. *American Journal of Business Education – Fourth Quarter*, 8(4), 239-248.
- Muhammad, A. D., Aliyu, S., and Ahmed, S. (2015). Entrepreneurial Intention Among Nigerian University Students. *American Journal of Business Education – Fourth Quarter*, 8(4), 239-248.
- Ozkan, M. & Solmaz, B. (2015). Mobile addiction of generation Z and its effects on their social lifes: (An application among University students in the 18-23 age group). *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 205, 92–98.
- Rahmanian Koushkaki, M., Chizari, M., & Havaei, A. (2011). Investigation of factorsinfluencing entrepreneurial intention of agriculturalstudents in Iylam Islamic Azad University. *Journal of Entrepreneurship Development*, 4(15), 125-144.
- Renfro, A. (2012). *Meet generation Z getting smart*. Retrieved 23 Mach 2021, from <http://getttingsmart.com/2012/12/meet-generation-z/>
- Ridha, R. N., Burhanuddin, & Wahyu, B.P. (2017). Entrepreneurship intention in agricultural sector of young generation in Indonesia. *Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 11(1), 76-89.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2004). *A beginner's guide to structural equation modeling* (2nd ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Sherman, U. P. & Morley, M. J. (2015). On the Formation of the Psychological Contract: A Schema Theory Perspective. *Group & Organization Management*, 40(2), 160-192.
- Sommer, L. (2011). The theory of planned behaviour and the impact of past behaviour. *International Business & Economics Research Journal*, 6(4), 431-437.
- Swedberg, R. (2007). *Rebuilding Schumpeter's Theory of Entrepreneurship*. Paper Presented at Conference on Marshall and Schumpeter, Hitotsubashi University.
- Van Gelderen, M., Brand, M., van Praag, M., Bodewes, W., Poutsma, E. & van Gils, A. (2008). Explaining entrepreneurial intentions by means of the theory of planned behaviour. *Career Development International*, 13(6), 538-559.
- Zampetakis, L. A., Anagnosti, A. & Stelios, R. (2014). *Understanding entrepreneurial intentions of students in agriculture and related sciences*. Poster paper prepared for presentation at the EAAE 2014 Congress 'Agri-Food and Rural Innovations for Healthier Societies', Ljubljana, August 26.
- Zampetakis, L. A., Anagnosti, A., & Rozakis, S. (2013). *Understanding entrepreneurial intentions of students in agriculture and related sciences*. Working Papers 2013-4, Agricultural University of Athens, Department of Agricultural Economics.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ความตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการภาคเกษตร

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z ในประเทศไทย ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของเจเนอเรชั่น Z

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของเจเนอเรชั่น Z

โปรดตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยงานวิจัยนี้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยคำตอบของท่าน ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและประมวลผลเป็นรายงานการศึกษา

ขอขอบคุณที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวศศิษา อินทวิเชียร

ส่วนที่ 1: แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของเจเนอเรชัน Z

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ข้อที่ตรงกับท่านและกรุณาทำให้ครบทุกข้อ

1. เพศ

☐ หญิง	☐ ชาย
-------------------------------	------------------------------
2. อายุ.....ปี
3. คณะกำลังศึกษา

☐ คณะเกษตรศาสตร์	☐ คณะวิทยาศาสตร์	☐ คณะวิศวกรรมศาสตร์
☐ คณะสัตวแพทย์	☐ คณะบริหาร	☐ อื่น ๆ.....
4. ชั้นปีที่

☐ ปีที่ 1	☐ ปีที่ 2	☐ ปีที่ 3
☐ ปีที่ 4	☐ อื่น ๆ	
5. ประสบการณ์ทำงานของท่าน

☐ มีประสบการณ์ทำงาน	☐ ไม่มีประสบการณ์ทำงาน
--	---
6. อาชีพบิดาและมารดา

☐ เป็นผู้ประกอบการ	☐ ไม่เป็นผู้ประกอบการ
---	--
7. ท่านรู้จักเจ้าของกิจการเป็นการส่วนตัวหรือไม่

☐ รู้จัก	☐ ไม่รู้จัก
---------------------------------	------------------------------------
8. ความต้องการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร

☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
------------------------------	---------------------------------

ส่วนที่ 2: แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของ เจเนอเรชัน Z

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ข้อที่ตรงกับท่านและกรุณาทำให้ครบทุกข้อ

ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตร	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เริ่มต้นเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรได้ผล ประโยชน์มากกว่าเสียผลประโยชน์					
2. ท่านตั้งใจสร้างอาชีพการเกษตรหลังจากสำเร็จ การศึกษาให้เป็นอาชีพของตนเอง					
3. ท่านตั้งใจเป็นผู้ประกอบการเกษตร แม้ว่าท่าน ได้รับเลือกเข้าเป็นพนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง					
4. ท่านอ่านข่าวเกี่ยวกับธุรกิจการเกษตรเสมอ					
5. ท่านวิเคราะห์ห้วงการเงินเกี่ยวกับธุรกิจการเกษตร สม่าเสมอ					
6. ท่านกำลังสะสมเงินเพื่อเริ่มธุรกิจการเกษตร					
7. ท่านเสียสละเวลาเพื่อเรียนรู้ธุรกิจการเกษตร					
8. ท่านตั้งใจคิดค้นผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร ที่ยังไม่มีจำหน่ายในตลาด					
9. ท่านตั้งใจดำเนินธุรกิจการเกษตรเพื่อตนเองดีกว่า ทำงานเพื่อคนอื่น					
10. ท่านตั้งใจใช้แรงงานด้านการเกษตรดีกว่าใช้ แรงงานเพื่อคนอื่น					

ส่วนที่ 3: แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการภาคการเกษตรของ
เจนเนอร์ชั้น Z

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ข้อที่ตรงกับท่านและกรุณาทำให้ครบทุกข้อ

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านโอกาส (Opportunity)					
1. ท่านแสวงหาโอกาสทางธุรกิจเสมอ					
2. ท่านมองหาสิ่งใหม่ที่จะเปลี่ยนในอนาคต					
3. ท่านใช้วิกฤตเป็นโอกาส					
ด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ (Attitude Toward The Behavior)					
4. ท่านพร้อมจะปรับตัวถึงแม้ธุรกิจล้มเหลว					
5. ท่านไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค					
6. ท่านตั้งใจที่จะเผชิญกับความเสี่ยง					
ด้านบรรทัดฐานทางสังคม (Subjective Norm)					
7. ท่านเริ่มต้นธุรกิจเพราะครอบครัวท่านเชื่อมั่น					
8. ท่านเริ่มต้นธุรกิจเพราะสภาพแวดล้อมทางสังคม					
9. ท่านเริ่มต้นธุรกิจเพราะการสนับสนุนจากเพื่อน					
ด้านการรับรู้ความสามารถในการเป็น ผู้ประกอบการ (Perceived Behavioral Control)					
10. ท่านมั่นใจในความสามารถบริหารธุรกิจ					
11. ท่านมีความเป็นผู้นำในการเป็นผู้ประกอบการ					
12. ท่านมีไอเดียใหม่เพราะการเริ่มต้นธุรกิจ					
ด้านความสามารถของตน (Self Efficacy Education)					
13. ท่านมีทักษะในการจัดการธุรกิจ					
14. ท่านมีความสามารถบริหารทรัพยากรมนุษย์					
15. ท่านเชื่อมั่นธุรกิจจะประสบความสำเร็จ					

ปัจจัย	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านการได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education)					
16. ท่านเริ่มต้นธุรกิจเพราะหลักสูตรมหาวิทยาลัย สนับสนุนเกี่ยวกับผู้ประกอบการ					
17. ท่านเริ่มต้นธุรกิจเพราะการรับข่าวสารเกี่ยวกับ ธุรกิจ					
18. ท่านเริ่มต้นธุรกิจเพราะการรับรู้ถึงโอกาสทาง ธุรกิจ					